Injuries Board.ie

An Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta
Tuarascáil Bhliantúil & Cuntais 2013

Sonraí Teagmhála

An tIonad Seirbhísí ar Oscailt:
Luan go hAoine, 8am go dtí 8pm

Ló-Ghlao ó Phoblacht na hÉireann 1890 829 121
Ó Thuaisceart Éireann agus as an Ríocht Aontaithe 0870 876 8121

Bosca O.P. 8
Cloich na Coillte
Co. Chorcaí

www.injuriesboard.ie

I mí Iúil 2008, mar chuid de thionscadal aitheantais bhranda nua, athraíodh ainm oibre an Bhoird ón mBord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta nó PIAB go InjuriesBoard.ie. Mar thoradh air sin, déantar tagairt ar fud na tuarascála seo don eagraíocht mar InjuriesBoard.ie nó mar an Bord Díobhálacha.

InjuriesBoard.ie

Tuarascáil Bhliantúil an Bhoird Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta 2013

Iúil 2014

An Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta

Clár

2 Réamhfhocal an Chathaoirligh

3 Réamhrá an Phríomhfheidhmeannaigh

4 Forléargas

6 **Cuid 1:**
Teidlíochtaí cúitimh a mheasúnú ar bhealach cóir, cruinn agus tráthúil.

14 **Cuid 2:**
Cur go dearfach leis an timpeallacht réiteach éileamh.

22 **Cuid 3:**
Costais riaracháin a bhaineann le réiteach éileamh díobhála pearsanta a laghdú.

28 **Cuid 4:**
Ardseirbhís do chustaiméirí á seachadadh ó eagraíocht chost-éifeachtúil, sholúbtha agus éifeachtach.

38 **Cuid 5:**
Ráitis Airgeadais

Aguisíní:

66 Aguisín 1 – Próiseas InjuriesBoard.ie

67 Aguisín 2 – An Eagraíocht

69 Aguisín 3 – Anailís Gheografach na nÉileamh

Réamhfhocal an Chathaoirligh

A Aire, cuirimid ár dTuarascáil Bhliantúil do 2013 i láthair leis seo.

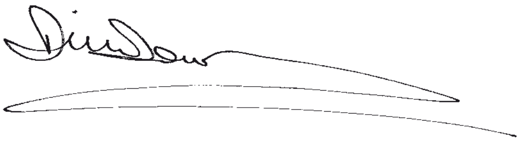

Dorothea Dowling
Cathaoirleach

Réamhrá an Phríomhfheidhmeannaigh

Tá deich mbliana ann ó ritheadh an tAcht um Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta 2003 trí Thithe an Oireachtais. Rinneadh tástáil mhaith ar an reachtaíocht san idirthréimhse, agus 31 Athbhreithniú Dhlíthiúla ar a laghad déanta in aghaidh an Bhoird. Ar an dea-uair níor chailleamar ach ceann amháin de na cásanna sin agus an ceann sin féin, cé gur fhoráil an cinneadh gur ceileadh rogha orainn scríobh chuig éilitheoirí agus comhairleoirí cóipe, aontaíodh go bhféadfaimid scríobh chuig na comhairleoirí agus cóip chuig na héilitheoirí, an trédhearcacht a bhí uainn á mbaint amach i gcónaí.

Chuir tógáil ghníomhaireacht Stáit nua gan aon "treoirphlean" go náisiúnta nó go hidirnáisiúnta, ainneoin dúshláin dlíthiúla seasmhacha, triail ar an mBord agus é ag iarraidh cultúr nua, trédhearcacht agus éifeachtúlacht a bhunú i seachadadh cúitimh airgeadais do dhíobháil phearsanta. Is maith liom tuairisc a thabhairt gur seachadadh samhail neamhsháraíoch féinmhaoinithe inbhuanaithe, tá na costais bhunaidh go léir aisíoctha leis an Stát (€6.9m) agus tháinig laghdú de 40% ar chostas árachais gluaisteán i dtéarmaí réadacha, (Foinse: CSO) mar thoradh díreach air sin.

I rith 2013 leanamar lenár dtiomantas leanúnach don fheabhas agus áiríodh ar ár bpríomhnithe inseachadta:

- Bainistiú déanta ar bhreis agus 31,000 éileamh díobhála pearsanta
- 10,656 dámhachtain foirmiúla déanta i meántréimhse ama 7.4 mí
- Measúnú déanta ar bhreis agus €240m de chúiteamh le costas seachadta de 7.3%
- Breis agus €70m i gcoigilteas díreach (á chur i gcomparáid le costas reatha dlíthíochta)

Tá an Bord ag deighilt croíghníomhaíochtaí agus gníomhaíochtaí neamhchroí i gcónaí ó 2004. Déantar gníomhaíochtaí neamhchroí a sheachfhoinsiú ag na rátaí margaidh is fearr. In 2013 chuireamar feabhas ar an táirgiúlacht arís eile, an caighdeán á ardú i gcónaí, nuálaíocht leantach á lorg in ár bpróisis agus ár nósanna imeachta chun an leibhéal céanna cúitimh airgeadais a sheachadadh d'íospartaigh timpiste ag an costas seachadta is ísle agus sa tréimhse seachadta is tapa. In 2013 chuireamar laghdú 29% ar ár dtáille próiseála. D'ainneoin an moratóir ar earcú foirne don tseirbhís phoiblí mhéadaíomar ár n-aschur arís i dtéarmaí dámhachtainí níos foirmiúla, ag leanúint le treochtaí thar na trí bliana deireanacha, ag tosú le tógáil nua-aimseartha gnó ón tús in 2004.

Deich mbliana ar aghaidh, mar a luadh thuas, táimid tar éis feidhmiúlacht ár láithreán gréasáin a fheabhsú tuilleadh agus thugamar nuashonrú iomlán ar ár n-infrastruchtúr ICT chun críche. Tá tuilleadh tionscadal agus nuashonruithe ICT beartaithe do 2014, a ullmhóidh an Bord le suí don chéad 10 mbliana eile agus, go rí-thábhachtach, ár n-ullmhú le freastal ar riachtanais agus ar éilimh athraitheacha ár gcustaiméirí, ár n-éilitheoirí agus iad siúd atá ag íoc as éilimh, ár bhfreagróirí.

Tá an Bord ag breathnú roimhe amach don chéad 10 mbliana eile, é barainneach agus oiriúnach don fheidhm. Táimid tar éis inniúlacht, cumas agus inscálaitheacht bhreise a chruthú i rith 2013. Cuireann sé seo sinn i riocht le raon gníomhaíochtaí eile a bhainistiú, lena n-áirítear próiseáil toirte iarratas ar éilimh chineálacha/ próiseáil cúloifige (ní éilimh dhíobhála pearsanta amháin) agus riaradh aicmí eile éileamh tríd ár samhail réitigh atá bunaithe ar neamhdhlíthíocht/neamhsháraíocht.

Patricia Byron
Príomhfheidhmeannach

Forléargas

Ráiteas Misin

Is é ráiteas misin InjuriesBoard.ie ná "seachadadh cúitimh a éascú ar bhealach cóir, pras agus follasach chun leasa na sochaí foriomláine".

Agus ár misean agus ár mandáid á seachadadh i rith 2013 rinne InjuriesBoard.ie seo a leanas:

- Bainistiú ar 31,311 éileamh maidir le díobháil phearsanta, bhronn 10,656 dámhachtain fhoirmiúil agus d'éascaigh réiteach a fháil ar thart ar 10,000 socrú díreacha;
- Bhain meánmhéid ama de 7.4 mí amach do phróiseáil éileamh – laistigh den amlíne reachtúil naoi mí;
- Bhronn cúiteamh iomlán €243.46 milliún ar íospartaigh timpiste ar chostas riaracháin 7.3% de mhéid an chúitimh iarbhír, laghdú suntasach ar an gcostas riaracháin 46%, roimh bhunú an Bhoird.

Croíchuspóirí Straitéiseacha

Is iad seo a leanas cúig phríomhchuspóir straitéiseacha InjuriesBoard.ie mar atá leagtha amach sa phlean straitéiseach reatha:

Cuspóir 1

Measúnú cóir agus cruinn a dhéanamh go tráthúil ar an tsuim chúitimh a bhfuiltear ina teideal i gcás éilimh maidir le díobháil phearsanta a thagann faoi scáth InjuriesBoard.ie.

Cuspóir 2

Na costais riaracháin is lú agus is féidir bainteach le réiteach éileamh ar dhíobháil phearsanta a chur chun cinn.

Cuspóir 3

Cultúr nuálaíochta agus feabhais a chur chun cinn trína gcothaítear eagraíocht éifeachtach shomhúnlaithe le foireann oilte spreagtha agus éifeacht dhearfach na teicneolaíochta á huasmhéadú.

Cuspóir 4

Ardseirbhís don chustaiméir a spreagadh agus a thabhairt chun cinn, dírithe ar fhaisnéis faoinár seirbhísí a bheith ar fáil do chách, á dtacú ag próiseas measúnaithe éileamh a bheadh follasach agus inrochtana agus ag eagraíocht chost-éifeachtúil.

Cuspóir 5

Leanúint ar aghaidh ag cur go dearfach le timpeallacht réiteach éileamh díobhála pearsanta atá ag athrú in Éirinn trí úsáid níos mó a bhaint as samhail na neamhsháraíochta de chuid an Bhoird.

I rith 2013, lean InjuriesBoard.ie air ag obair i dtreo na Cuspóirí seo a bhaint amach. Déanann Codanna 1 go 4 den tuarascáil seo cur síos mion ar na tionscnaimh agus na gníomhartha a rinneadh i rith na bliana.

Cuid 1

Teidlíochtaí cúitimh a mheasúnú ar bhealach cóir, cruinn agus tráthúil.

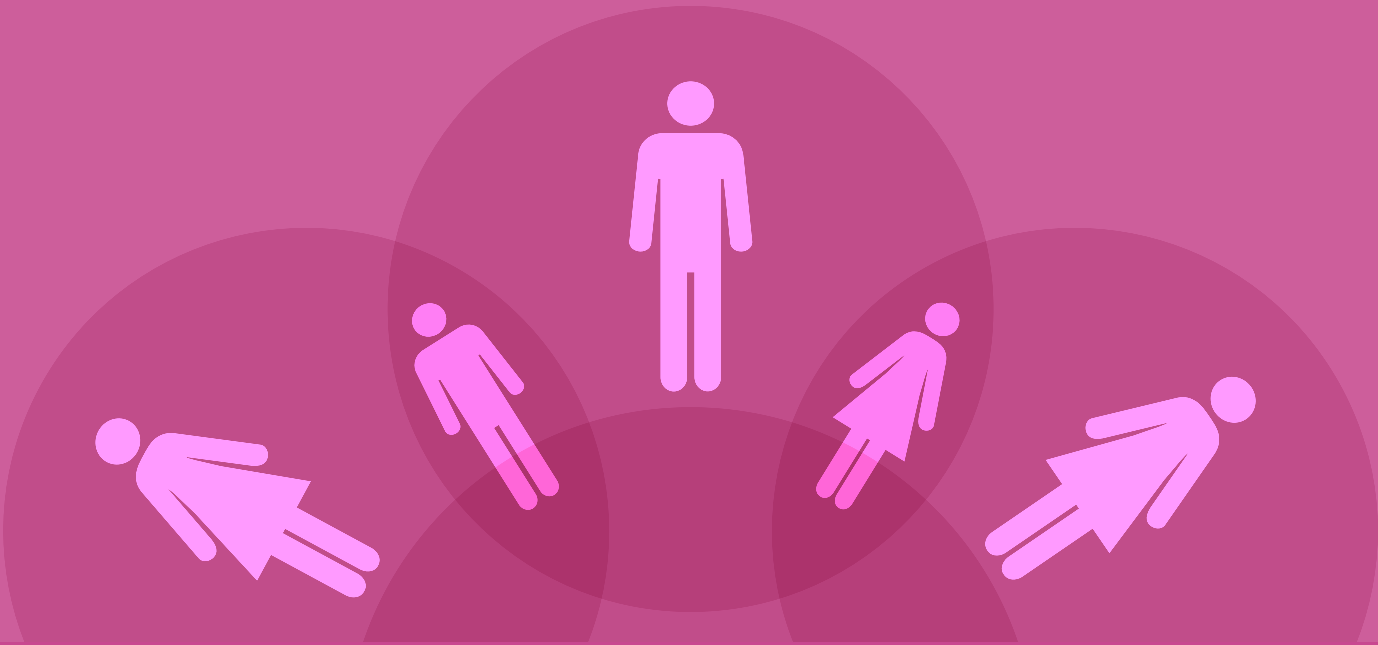

Cuid 1

Teidlíochtaí cúitimh a mheasúnú ar bhealach cóir, cruinn agus tráthúil.

Dámhachtainí

Déanann an Bord Díobhálacha measúnú ar chúiteamh iníoctha as Díobhálacha Pearsanta a fulaingíodh de thoradh timpiste dliteanais phoiblí, ionaid oibre nó mótair. Caithfear de réir dlí gach cás dá leithéid a chur faoi bhráid an Bhoird mura réitítear é idir na páirtithe ag staid níos luaithe. I gcúinsí ina gceadaíonn an Freagróir (an páirtí ar rinneadh an t-éileamh ina leith), go ndéanfadh an Bord Díobhálacha measúnú, tugtar an measúnú sin chun críche laistigh de thréimhse naoi mí. Sa chás go nglacann an dá pháirtí leis an measúnú, déantar an scéal a réiteach gan iontaoibh ar dhlíthíocht, a mbeadh dámhachtainí infheidhmithe le dlí ar aon dul leis na Cúirteanna mar thoradh air ach le costas riaracháin i bhfad níos ísle. In 2013, rinne an Bord 10,656 dámhachtain arbh fhiú €243.46 milliún iad.

Is éard is dámhachtain ann ná luach an chúitimh iníoctha le duine aonair i leith díobhála pearsanta a rinneadh trí locht duine eile más fíor. Áirítear ann Damáistí Ginearálta don phian agus don fhulaingt a rinne an díobháil agus Damáistí Speisialta do chaillteanas airgid go dtí seo agus isteach sa todhchaí e.g. caillteanas tuarastail, costas cúram liachta etc. Baineann sonraí dámhachtainí sa tuarascáil seo le luach iomlán Dámhachtana agus ní dhéanann sé difríocht idir Damáistí Speisialta agus Ginearálta.

Déantar Damáistí Ginearálta a mheas bunaithe ar an Leabhar Cainníochtaí, atá mar threoir ar leibhéil chúitimh in Éirinn (ar fáil ar www.injuriesboard.ie) agus a bhfuil ceanglas dlíthiúil ar na Cúirteanna tagairt a dhéanamh dó faoin Acht um Dhliteanas Sibhialta agus Cúirteanna 2004. Cinntítear leis sin sa chás go scaoileann an Bord roinnt cásanna chuig na Cúirteanna gur féidir an leibhéal céanna dámhachtainí a dhearbhú do dhíobhálacha den sórt céanna, fad a thugtar aghaidh ar ábhair eile, mar dhíospóidí dliteanais, sa Chúirt. Mar a bheifí ag súil leis, tarlaíonn sin in thart ar aon trian de chásanna Díobhála Pearsanta. D'éirigh le samhail na neamhsháraíochta de chuid an Bhoird dhá thrian de chásanna Díobhála Pearsanta a bhaint amach as dlíthíocht nach raibh aon ghá léi agus mar sin na costais ghaolmhara a shábháil agus an méid ama a bhíonn ar pháirtithe díobhálaithe fanacht lena gcúiteamh a laghdú.

Líon agus Luach Dámhachtainí

Rinne an Bord a bunaíodh in 2004 a chéad Dámhachtainí in 2005. Leagann Tábla 1.1 amach líon agus luach na nDámhachtainí a rinneadh gach bliain ó 2006. Tá breis agus 70,000 dámhachtain déanta ag an mBord le luach a sháraigh €1.5 billiún go dtí seo.

Tábla 1.1 Líon agus Luach Dámhachtainí de réir bliana

	Líon Dámhachtainí	Luach Dámhachtainí
2013	10,656	€243.46m
2012	10,136	€217.94m
2011	9,833	€209.83m
2010	8,380	€186.63m
2009	8,643	€200.22m
2008	8,845	€217.16m
2007	8,208	€181.04m
2006	5,573	€115.28m
Iomlán	**70,274**	**€1,571.56m**

Dámhachtainí de réir Chatagóir Éilimh

I 2013, bhain 75% de líon na ndámhachtainí go léir le cásanna Mótair, bhain 8% le Dliteanas Fostóra agus 17% le Dliteanas Poiblí – an briseadh síos céanna mar a bhí in 2012.

Bhí an meándámhachtainn de €22,847 in 2013 6% níos airde ná an meándámhachtain in 2012.

Fíor 1.1 Briseadh Síos ar Dhámhachtainí 2013 de réir Catagóire

Dliteanas Mótair
75%

Dliteanas Fostóra
8%

Dliteanas Poiblí
17%

Luach na nDámhachtainí de réir Catagóire

Léiríonn Fíor 1.2 meánluach na ndámhachtainí de réir gach ceann de na catagóirí in 2013 i.e. Dliteanas Mótair, Dliteanas Fostóra agus Dliteanas Poiblí. B'ionann meánluach na ndámhachtainí agus €22,847 in 2013, 6% níos airde ná an meándámhachtain in 2012. Féadfaidh líon na gcásanna i ngach catagóir a bheith éagsúil ó bhliain go bliain a léiríonn athruithe sa timpeallacht eacnamaíoch agus sreabhadh éileamh nua. Fágann sé seo, ar a sheal, go mbíonn éagsúlachtaí ar mheánluach foriomlán dámhachtana ó bhliain go bliain.

Is é an fáth a thugtar leis an méadú ar mheándámhachtainí ná go gceanglaítear ar an mBord líon méadaitheach cásanna de luach níos airde (breis agus €100,000) a mheas mar aon le laghdú ar líon na gcásanna ar luach níos ísle ar ghá a mheasúnú (níos lú ná €20,000). Féach freisin Tábla 1.2 lastall. Sa chomhthéacs seo tugaimid patrún atá ag forbairt ar aird, áit a thoilíonn níos mó freagróirí (lucht árachais ag freagairt d'éilimh thar ceann sealbhóirí polasaí) go ndéanann an Bord céatadán níos airde de chásanna níos casta a mheasúnú agus an chosúlacht air go ndíríonn siad san ar a seal ar líon níos airde de na cásanna ar luach níos ísle nach bhfuil chomh casta ag a bhfoireann féin nó ag a gcoigeartóirí caillteanais atá ceaptha go seachtrach.

Fíor 1.2 Luach na Meándámhachtainí de réir Catagóire in 2013

Dliteanas Mótair
€21,730

Dliteanas Fostóra
€28,886

Dliteanas Poiblí
€25,120

Meán Foriomlán
€22,847

I rith 2013, agus ag teacht le blianta roimhe seo, ba iad na dámhachtainí sa chatagóir Dliteanas Fostóra ab airde, ag €28,886, rud a léiríonn nádúr na ndíobhálacha a fhaightear i dtimpistí mar sin, díobhálacha a bhíonn níos tromchúisí agus níos casta go minic. Léiríonn na figiúirí i bhFíor 1.2 na 10,656 dámhachtain a rinneadh i rith na bliana, a raibh 8,062 díobh ina gcásanna Dliteanas Mótair, 1,768 ina gcásanna Dliteanas Poiblí agus 826 ina gcásanna Dliteanas Fostóra. Tugann Cuid 2 den tuarascáil seo eolas níos mionsonraithe maidir le taighde a rinneadh ar chatagóirí sonracha éileamh.

Tábla 1.2 Briseadh síos ar Líon Iomlán na nDámhachtainí in 2013 (de réir Luach agus Chatagóir Éilimh)

Catagóir Meánluach (€'s)	Dliteanas Mótair	Dliteanas Fostóra	Dliteanas Poiblí	Iomlán
<20k	5,278	356	862	6,496
20-38k	2,113	311	639	3,063
38-100k	601	143	249	993
>100k	70	16	18	104
Go léir	**8,062**	**826**	**1,768**	**10,656**

Raon Dámhachtainí – na Dámhachtainí is Airde/is Ísle

Léirítear na dámhachtainí is ísle agus is airde i bhFíor 1.3. Próiseálann an Bord éilimh ag réimsiú ó íseal go maith ó thaobh déine go dtí cásanna an-tromchúiseacha. Rinneadh an dámhachtain is airde go dtí seo in 2013.

Fíor 1.3 Raon Dámhachtainí

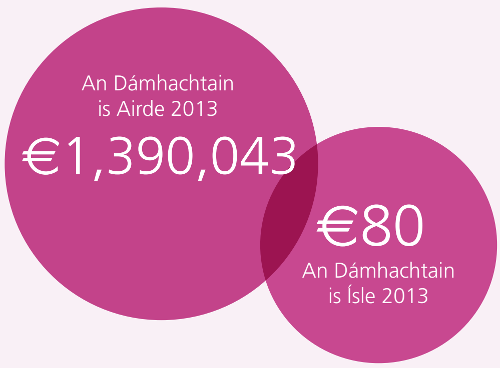

Tabhair ar aird: Níl aon teorainn le luach dámhachtainí a bhfuil údarás ag an mBord a bhronnadh.

Briseadh síos ar Líon Iomlán na nDámhachtainí in 2013 de réir Luacha agus Chatagóir Éileamh

Bíonn 61% de gach dámhachtain de chuid InjuriesBoard.ie faoi bhun €20,000 agus 90% faoi bhun €38,000. Ba ghné sheasta d'éilimh Mhótair, Oibre agus ionaid Phoiblí in Éirinn é seo, cibé an ndearnadh éilimh a riaradh faoin seanchóras dlíthíochta amháin nó faoi shamhail an Bhoird Díobhálacha le blianta beaga anuas. De réir ár dtaithí bíonn a nádúr, déine, raon agus líon intuartha go maith i gcónaí, cinneadh a ngabhfadh tuilleadh anailíse chun tairbhe dóibh siúd atá bainte le bainistiú riosca, cóireáil liachta agus athshlánúchán, go háirithe ag 10 mbliana de shonraí iontaofa bailithe le chéile ag an mBord ag an staid seo. Maidir leis seo, cuirfidh an Bord leis tuilleadh trí shamhail chódúcháin díobhála níos forbartha a bhunú, ag gabháil leis na hardáin/cleachtais Eorpacha is fearr.

Bhain agus baineann na díobhálacha a fulaingíodh le fíochán bog nó le bristeacha nó le meascán den dá rud agus fuair thart ar 90% de chásanna dá leithéid dámhachtainí

Bíonn 61% de gach dámhachtain de chuid InjuriesBoard.ie faoi bhun €20,000 agus bíonn 90% díobh faoi bhun €38,000. Is gné sheasta é seo d'éilimh Mhótair, Oibre agus ionad Poiblí in Éirinn.

cúitimh faoi €38,000 agus fuair breis agus 60% faoi €20,000. Tháinig laghdú ar chéatadán na gcásanna faoi €20,000 i gcomparáid le 2012 (61% v 64%) agus léiríonn sé seo an luach níos airde ar an meándámhachtain mar ar tagraíodh dó níos luaithe.

Tá anailís mhionsonraithe de dhámhachtainí de réir réigiúin agus contae le fáil in Aguisín 3.

Is eisceacht i gcónaí iad díobhálacha tromchúiseacha in athbhreithnithe sonraí réamhBhoird agus Boird. Is léir go seasta gurb é an líon ard éileamh lena mbaineann luach íseal nó meánluach atá mar threallús don bhunbhille éileamh comhiomlán agus a bhfuil tionchar ar deireadh aige ar chostas na bpréimheanna árachais do thomhaltóirí agus do ghó in Éirinn. Mar sin, bhí sé mar thosaíocht i gcónaí ag an mBord in 2013 amlíne níos tapa agus costais riaracháin níos ísle a chothú agus ag an am céanna an leibhéal céanna dámhachtainí a choinneáil ag an leibhéal ab ísle agus ab fhéidir trínár dtiomantas leanúnach do chláir feabhais leantacha.

Is meicníocht réitigh "tar éis na himeachta" é an Bord mar is dual dó ó nádúr. Ach is é an príomh rud ag an bpointe seo leas iomlán a bhaint as na sonraí luachmhara a dhéanann athdhearbhú ní hamháin ar ár dtuiscint scéaltach ar na héilimh a eascraíonn bliain i ndiaidh bliana agus a bhrúnn costais árachais, poist agus an eacnamaíocht chun cinn, ach tugaimid spreagadh freisin do gach eintiteas bainistiú riosca chun tairbhe a bhaint as ár sonraí chun timpistí a thuar/ réamh-mheas leis na sonraí láidre seo in intinn. Féadfaidh sé seo sinn go léir a bhrú chun cinn agus aghaidh á thabhairt ar an gcuspóir deiridh i.e. minicíocht agus déine timpistí Mótair, Oibre agus in Ionaid Phoiblí a ísliú.

Meándámhachtain de réir Réigiúin/Catagóire 2013

Léiríonn Tábla 1.3 briseadh síos ar mheánluach na ndámhachtainí de réir catagóire ar bhonn réigiúnaigh. Bíonn luach níos airde ag dámhachtainí Dliteanas Fostóra de ghnáth, mar gheall ar nádúr na ndíobhálacha a fhaightear i dtimpistí san ionad oibre. Léiríonn éagsúlachtaí réigiúnacha nádúr faoi leith na dtimpistí a bhí i gceist.

Tábla 1.3

Baile Átha Cliath	**Meándámhachtain 2013**
Dliteanas Mótair	€19,858
Dliteanas Fostóra	€22,901
Dliteanas Poiblí	€22,110
An Chuid eile de Laighin	**Meándámhachtain 2013**
Dliteanas Mótair	€22,785
Dliteanas Fostóra	€29,568
Dliteanas Poiblí	€27,526
Connachta-Ulaidh*	**Meándámhachtain 2013**
Dliteanas Mótair	€24,070
Dliteanas Fostóra	€37,829
Dliteanas Poiblí	€28,369
An Mhumhain	**Meándámhachtain 2013**
Dliteanas Mótair	€21,736
Dliteanas Fostóra	€31,723
Dliteanas Poiblí	€25,839

* Contaetha Phoblacht na hÉireann.

Tábla 1.4 Líon na nÉileamh de réir Catagóire le Sé Bliana Anuas

Líon na nÉileamh	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Iomlán na nÉileamh	31,311	29,603	27,669	26,964	25,919	24,722
Dliteanas Mótair	18,877	17,443	16,351	15,971	15,079	14,012
Dliteanas Fostóra	4,040	3,828	3,866	3,742	4,119	4,390
Dliteanas Poiblí	8,394	8,332	7,452	7,251	6,721	6,320

Amlíne Measúnaithe

Tá sé de dhualgas ar InjuriesBoard.ie, faoin Acht um Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta 2003, measúnú a dhéanamh ar éilimh laistigh de 9 mí den fhreagróir (iad siúd atá ag freagairt d'éilimh – lucht árachais den chuid is mó thar ceann sealbhóirí polasaí) toiliú don phróiseas measúnaithe. Léiríonn torthaí 2013 maidir le InjuriesBoard.ie gur 7.4 mí a bhí sa mheánmhéid ama a theastaigh chun Dámhachtainí a sheachadadh.

Fíor 1.4 Amlíne Cúitimh

Iarratais (Éilimh)

De réir an Achta um Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta 2003, ní mór gach éileamh díobhála pearsanta (seachas eisceachtaí de réir an Achta) a chur ar aghaidh chuig an Bord Díobhála. Tá dámhachtainí infheidhmithe le dlí. Tabhaíonn éilitheoirí a dhéileálann go díreach leis an mBord táille próiseála €45 a thugtar ar ais nuair a ghlactar le dámhachtain. Féadfaidh éilitheoirí iarraidh ar thríú páirtí, lena n-áirítear aturnaetha, a n-éileamh a chur isteach ach níl aon nósanna imeachta dlíthiúla ann. Is córas riaracháin é seo gan aon éisteachtaí béil nó próisis sháraíochta. Ceanglaíonn an Bord ar dhochtúir(í) cóireála nuashonrú leighis a sholáthar bunaithe ar thaifid chóireála dá n-othar bainteach le díobhálacha na timpiste. Ag an bpointe seo ceapann an Bord na saineolaithe neamhspleácha riachtanacha chun cuidiú leis na Measúnóirí Reachtúla nádúr iomlán agus méid na díobhála a chinneadh lena n-áirítear caillteanais airgeadais mar ioncaim laghdaithe, costais liachta agus costais eile dá leithéid ag éirí as díobhálacha na timpiste. Ar uairibh d'fhéadfadh go mbeadh níos mó ná tuairisc amháin ag teastáil ag brath ar

In 2013 fuair an Bord Díobhálacha 31,311 iarratas in iomlán ar éilimh dhíobhála pearsanta, méadú 5.8% ar 2012. Go dtí seo fuair an Bord breis agus 230,000 éileamh ó bunaíaodh é.

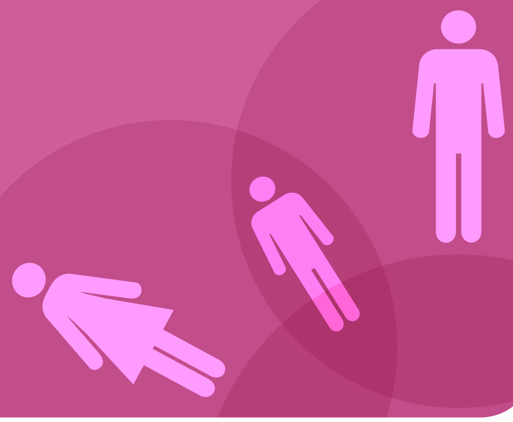

nádúr na díobhála a fulaingíodh, staid an athshlánúcháin agus an phrognóis liachta don todhchaí. Cinntíonn an Bord, mar eintiteas Stáit neamhspleách, go ndéantar gach rud a chomhlánú go cuimsitheach. Amanna baineann an Bord leas as amlínte sínithe trí chomhaontú leis an éilitheoir ach, mar a léiríonn ár dtorthaí, ba é 7.4 mí an meán-amlíne do dhámhachtain in 2013.

Agus éilimh á measúnú ní dhéanann an Bord aon idirdhealú idir iarratasóir díreach agus éilitheoir a íocann idirghabhálaí leis an iarratas a phróiseáil don Bhord thar a gceann. In 2013 fuair an Bord Díobhálacha 31,311 iarratas in iomlán ar éilimh dhíobhála pearsanta, ardú de 5.8% ar 2012. Go dtí seo fuair a Bord breis agus 230,000 éileamh ó bunaíodh é.

Bhain na hIarratais seo le héilimh dhíobhála pearsanta do thimpistí san ionad oibre, tuairteanna mótair agus éilimh ar thimpistí in ionad poiblí. Mhéadaigh éilimh Mhótair de thart ar 8.2%, éilimh san ionad oibre de 5.5%, agus éilimh Dhliteanas Poiblí de níos lú ná 1%.

Léiríonn anailís bhreise gur mhéadaigh iomlán na mbunéileamh a fuair an Bord de níos mó ná aon cheathrú (26%) ó 2008, tiomáinte ag éilimh mhótair a mhéadaigh de bhreis agus aon trian le cúig bliana anuas. Féach Tábla 1.4.

Tá an t-ardú seasta ach comhsheasmhach seo ar líon na n-éileamh le cúig bliana anuas ag teacht salach ar an timpeallacht éileamh níos leithne agus fachtóirí riosca rannpháirteacha ag cur san áireamh go gcuimsíonn cásanna mótair móramh na n-éileamh a fhaighimid. Is dócha go bhfuil roinnt fachtóirí bainteach leis an ardú. Tugann an Bord ar aird go dtagann an t-ardú seo i gcomhthráth le hardú suntasach ar chur chun cinn agus ar fhógraíocht éileamh díobhála pearsanta, cleachtas a chonaic méadú ollmhór ar líon na ndíobhálacha pearsanta sa RA. Mar a tuairiscíodh roimhe seo, tá an Bord tar éis a imní maidir leis seo a chur in iúl do raon páirtithe leasmhara agus tá sé tar éis aird a tharraingt ar an mBille um Rialú Seirbhísí Dlíthiúla mar dheis le haghaidh a thabhairt ar fhógraíocht seirbhísí dlíthiúla ní ag aturnaetha amháin (mar is amhlaidh faoi láthair) ach é a leathnú go dtí gach cuideachta/idirghníomhaí déileála éileamh. Is iad na hidirghníomhaíochtaí ionchasacha idir grúpaí dá leithéid, mar a tharla iarbhír sa RA, ar ábhar imní iad.

Is é is dócha freisin gur eascair an t-ardú ar éilimh a fuair an Bord in 2013 roinnt as iompar freagróirí a bhfuil líon níos mó agus níos mó díobh ag roghnú leas a bhaint as próiseas measúnaithe an Bhoird Díobhála ag an táille laghdaithe de €600 (an leibhéal is ísle ó uair a bhunaithe in 2004).

Ní féidir an pictiúr iomlán maidir le líon foriomlán na n-éileamh a dhearbhú go cinnte gan rochtain ar shonraí freagróirí/comhlachtaí árachais ar líon gach éileamh díobhála pearsanta a rinneadh lena n-áirítear iad siúd a tháinig ar réiteach lasmuigh de phróiseas an Bhoird. Lorgaíodh na sonraí seo go seasmhach ón earnáil árachais agus níor cuireadh ar fáil iad. Is ceist í seo a d'fhéadfadh go dtabharfaí aghaidh uirthi i dtéarmaí tuairisceán reachtúla chuig an mBanc Ceannais, cé go mbeadh sé inroghnaithe, chun tairbhe na trédhearcachta, dá dtabharfadh an tionscal árachais aghaidh ar an gceist iad féin ar bhonn deonach.

Cuid 2

Cur go dearfach leis an timpeallacht réiteach éileamh.

Cuid 2

Cur go dearfach leis an timpeallacht réiteach éileamh.

Roimh bhunú samhla na neamhsháraíochta de chuid an Bhoird Díobhálacha i lár 2004, thóg sé trí bliana ar an meán chun éilimh a réiteach agus bhain costais phróiseála de 46% leis. Déantar éilimh a réiteach sa lá atá inniu ann i bhfráma ama naoi mí ag costas próiseála de 7.3%. Tháinig an tionchar foriomlán ar an timpeallacht réiteach éileamh leis na hionchais thosaigh, nó sháraigh sé iad, mar a bhfuil cur síos air thíos.

I. Ualach níos lú ar na Cúirteanna:

Roimh bhunú an Bhoird, tionscnaíodh idir 30,000 agus 35,000 imeacht díobhála pearsanta sna Cúirteanna gach bliain. Tá líon na gcásanna lena mbaineann dlíthíocht dá leithéid laghdaithe anois go dtí thart ar 15,000 in aghaidh na bliana. Tagann sé seo leis an sprioc a leagadh síos ag an tús i.e. bhainfí dhá thrian de chásanna Díobhála Pearsanta ó dhlíthíocht nach gá. De ghnáth eascraíonn an tríú cuid dheireanach de chásanna áit nach bhfuil aon údarás ag InjuriesBoard.ie faoin Acht um Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta 2003 chun éilimh dá leithéid a mheasúnú (e.g. gan cásanna Faillí Liachta san áireamh) agus scaoileann an Bord le cásanna eile nuair nach bhfaightear toiliú leis an éileamh a mheasúnú (e.g. nuair atá agóid in aghaidh dliteanais).

Déantar móramh suntasach éileamh díobhála pearsanta a réiteach anois trí Dhámhachtain fhoirmiúil de chuid an Bhoird nó trí réiteach luath idir na páirtithe á éascú ag Ionad Seirbhíse an Bhoird atá ar oscailt 8am go 8pm laethanta na seachtaine. Cé nach bhfuil sonraí iomlána ar fáil go fóill ó árachóirí, léiríonn treochtaí go ndéantar cás eile a réiteach trí áis na hidirghabhála luath do gach cás ina ndéantar dámhachtain fhoirmiúil. Cé go bhfuil sé éigeantach go gcuirfí gach cás isteach tríd an mBord, ní gá go ngabhfadh cuid mhór díobh trí phróiseas iomlán na ndámhachtainí. Éascaíonn an Bord caidreamh oscailte agus follasach trí éilitheoirí a nascadh le freagróirí agus trí pháipéir éileamh a roinnt go luath agus fágann sé seo go n-aontaítear réiteach luath go díreach idir na páirtithe i gcuid mhaith cásanna. Scaoileann an Bord cásanna agóide go dtí na Cúirteanna toisc go gcinntear go bhfuil cásanna áirithe níos oiriúnaí d'éisteacht ó bhéal sna Cúirteanna. Téann na héilimh atá fanta ar aghaidh trí phróiseas iomlán na ndámhachtainí. Cinntíonn an "triáis" seo nach mbíonn cásanna snaidhmthe gan ghá i bpróiseas dlíthíochta nuair atá réiteach ar fáil trí chaidreamh/idirghabháil luath laistigh de chóras na neamhsháraíochta atá againn.

Déantar na torthaí seo a dheimhniú ó iniúchadh a rinne an Banc Ceannais ar shocruithe díobhála pearsanta a rinne cuideachtaí árachais, a tuairiscíodh i nDeireadh Fómhair 2011. Deimhníonn na torthaí go ndéantar thart ar 70% de chásanna a réiteach go díreach idir na páirtithe nó trí na dámhachtainí foirmiúla a dhéanann an Bord.

II. Iomaíochas/Costais Árachais:

Mar a leagtar amach níos mionsonraithe sa chéad chaibidil eile, tá an Bord Díobhálacha féinmhaoinithe tar éis dóibh deontas bunaithe tosaigh ón Státchiste a aisíoc i Samhain 2011. Gineann an Bord táille ioncaim ó na héilitheoirí agus ó na freagróirí a bhaineann úsáid as a chuid seirbhísí. D'fhág feabhsúcháin éifeachtúlachta leanúnacha le blianta beaga

Déantar éilimh a réiteach laistigh de fhráma ama naoi mí ar chostas próiseála de 7.3%. Tháinig an tionchar foriomlán ar an timpeallacht réiteach éileamh leis na hionchais thosaigh, nó sháraigh sé iad.

anuas go raibh laghduithe leantacha ar na táillí a ghearrtar, arbh ionann in iomlán agus 42% d'fhreagróirí sa tréimhse dhá bhliana go Eanáir 2013. Chomhtharla sé seo le feabhsúcháin táirgiúlachta a rinne an Bord, lena n-áirítear úsáid mhéadaithe Ionad Seirbhíse seachfhoinsithe tiomnaithe do róil neamh-chroílárnacha.

Fágann an coigilteas seo mar aon leis an gcoigilteas costais substainteach i gcomparáid le dlíthíocht – atá breis agus cúig huaire níos costasaí – go n-eascraíonn coigilteas iomlán measta de bhreis agus €100 milliún in aghaidh na bliana (féach Cuid 3). Chuir an coigilteas €100+ milliún seo brú mór anuas ar phréimheanna árachais chun leasa tomhaltóirí, gnólachtaí agus an tsochaí ina iomlán. De thoradh iarrachtaí an Bhoird agus bearta leasaithe árachais eile, laghdaigh préimheanna árachais mótair de 40% i dtéarmaí réadacha ó 2002 agus iompaíodh ar ais an bhís phréimhe/éileamh a bhí le feiceáil sna luath 2000idí.

III. Taithí Éilitheora:

Faoin samhail dlíthíochta b'éigean do dhuine a ndearnadh díobháil dó de thoradh timpiste arbh páirtí eile ba chúis leis más fíor, an tráma agus an strus breise a bhaineann le láithreacht ionchasach Chúirte a fhulaingt chun éileamh dlisteanach a dhéanamh, lena n-áirítear na costais as póca a tabhaíodh thar thréimhse trí bliana. Cuireadh leis an strus seo le seasamh réamhshocraithe cosantóirí agus/nó a n-árachóirí agus ba é sin dliteanas a shéanadh. Ba phróisis na sáraíochta a bhí i gceist, iad casta agus dleathach a d'fhág go raibh sé dosheachanta uiríll dhlíthiúla a dhéanamh i bhformhór na gcásanna.

Sa lá atá inniu ann is féidir éileamh a chur isteach díreach tríd an bpost nó ar líne, 24/7. De ghnáth beidh a fhios ag an éilitheoir laistigh de thrí mhí ar a mhéid ó iarratas comhlánaithe má tá an freagróir ag iarraidh go ndéanfaidh an Bord an t-éileamh a mheasúnú, agus sa chás seo déanfar dámhachtain laistigh de naoi mí ó dháta an toilithe seo. Taobh amuigh de chostais liachta, is é an t-aon chostas láithreach ná táille iarratais €45 agus bíonn rochtain ag éilitheoirí ar Ionad Seirbhíse tiomanta mar aon le tacaíocht ar líne le haghaidh cúnaimh ar feadh an phróisis. Ní bhíonn aon tionchar ag an bhfíric go bhfuil sé níos éasca éileamh a phróiseáil ar tharlúint nó ar fhírinneacht éileamh toisc nach féidir leis an mBord ach na héilimh sin a mheas ina bhfuil an freagróir (an chuideachta árachais de ghnáth) tar éis toiliú cheana do mheasúnú. Toisc go gceanglaíonn an Bord Díobhálacha éilitheoirí agus freagróirí i bhfad níos luaithe sa bpróiseas réitigh, fágann sé gur féidir éilimh a iniúchadh níos luaithe.

IV. Éilimh agus Léargas Polasaí:

Agus a théarmaí tagartha á gcomhlíonadh chun dámhachtainí cúitimh a sheachadadh, bailíonn an Bord Díobhálacha sonraí substainteacha ar dhíobhálacha agus ar chúinsí timpistí i réimse leathan suíomhanna. Tugann rochtain ar na sonraí seo léargas tábhachtach ar na cineálacha díobhálacha ar féidir le daoine a fhulaingt agus ar nádúr na dtimpistí a mbíonn siad páirteach iontu. Is féidir leis an eolas staitistiúil seo a bheith thar a bheith úsáideach dóibh siúd atá freagrach as bainistiú riosca agus cosc timpistí, lena n-áirítear Gníomhaireachtaí Stáit eile. Is féidir léargas dá leithéid cuidiú leis an bpobal ginearálta trí chur ar chumas an Bhoird aird a tharraingt ar rioscaí inchoiscthe ilbhliantúla mar aon le léargas a bheadh ag teacht chun cinn ar

bhearta agus ar bheartais athshlánúcháin. Nuair a ghlactar leis go bhfuil próiseáil na n-éileamh seo níos tapa agus níos cost-éifeachtúla, eascraíonn an cheist eile – an féidir linn úsáid a bhaint as na sonraí éilimh le tionchar timpistí a chosc nó a laghdú níos fearr, i.e. minicíocht agus/nó déine timpiste? Cuireann sonraí an Bhoird ar chumas an Bhoird tráchtaireacht a dhéanamh go hoibiachtúil freisin ar chúrsaí ar mhaithe le leas an phobail. Mar shampla, tugann árachóirí fáthanna ó am go céile faoin gcúis a thiocfadh ardú ar phréimheanna, de thoradh teagmhas drochaimsire b'fhéidir, i gcúinsí nach léiríonn sonraí de chuid an Bhoird Díobhálacha aon mhéadú ábhartha ar líon na n-éileamh. Agus é ag obair ar mhaithe le leas an phobail, tá an Bord tar éis dúshlán na ndaoine a bhfuil méaduithe ar phréimheanna á moladh acu, a thabhairt go hoscailte.

Ar an gcaoi chéanna, i gcás go n-aithníonn an Bord treochtaí atá ag teacht chun cinn a d'fhéadfadh brú in airde a chur ar phréimheanna árachais do thomhaltóirí agus do ghnólachtaí mura gcuirfí srian leo, tógann an Bord na saincheisteanna seo leis na geallsealbhóirí ábhartha. Le blianta beaga anuas bhí an Bord criticiúil faoi fhógraíocht bhreise seirbhísí déileála éileamh, go háirithe ag cuideachtaí éileamh feirme.

I mblianta roimhe seo, d'fhoilsigh an Bord athbhreithniú cuimsitheach ar dhíobhálacha a d'eascair as timpistí san ionad oibre, timpistí mótair agus timpistí in áiteanna poiblí. Thug na hathbhreithnithe seo léargas suntasach ar thimpistí agus ar na héifeachtaí ar na daoine a bhí bainteach leis na teagmhais sin ina dhiaidh sin.

Ar phríomhstaitisticí ó anailís an Bhoird Díobhálacha ar dhámhachtainí dliteanas fostóra in 2012 (foilsithe in 2013) áiríodh seo a leanas:

- Ba é €27,286 an meándámhachtain do thimpiste ag an ionad oibre. Bhí an meándámhachtain d'fhir beagán níos airde ag €27,657, agus fuair mná meándámhachtain de €26,456.
- Tá sé dhá uair chomh dóchúil go mbainfidh díobháil san ionad oibre le fir seachas le mná agus ba iad na fir faoi ndear 7 as 10 dámhachtain (69.1%) agus 54% den fhórsa oibre, agus ba mhná faoi ndear an 3 as 10 (30.9%) de na dámhachtainí a bhí fanta agus 46% den fhórsa oibre*. (* CSO 2011)
- Is oibrithe san aoisghrúpa ó 25 go 34 a fuair formhór na ndámhachtainí (32.2%) agus bhí breis agus 1 in 5 (22.6%) san aoisghrúpa 35 go 44.
- Bhí formhór mór na ndámhachtainí (82.6%) faoi bhun €38,000.
- Don dara bliain as a chéile áiríodh gurb é an Déardaoin an lá oibre ba choitianta do thimpistí ag an ionad oibre agus ba é an Domhnach an lá leis an líon ba lú timpistí.
- Ba iad sciorradh, tuislí agus titim na cineálacha is coitianta timpiste agus ba iad faoi ndear aon trian (33.6%) de na dámhachtainí do thimpistí ag an ionad oibre.
- Ba í Iúil an mhí ba dhainséaraí do thimpistí san ionad oibre i rith na bliana agus ba é Eanáir an ceann ba shábháilte.
- Ba iad Baile Átha Cliath, Corcaigh agus Luimneach na contaetha ab airde dámhachtainí agus bhí an líon ab ísle ag Liatroim, Ros Comáin agus Laois.

Agus é ag feidhmiú chun leasa an phobail, leanann an Bord air ag tabhairt dúshláin oscailte iad siúd a mholann méaduithe préimhe.

Ba Iad seo a leanas na príomhstaitisticí ó anailís an Bhoird Díobhálacha ar dhámhachtainí dliteanas mótair in 2012 (a foilsíodh in 2013):

- Bhain 51% de dhámhachtainí le timpistí a raibh éilitheoirí mná bainteach leo, agus bhain 49% le fir. Bhí laghdú de bheagnach 1% ar líon na mban a bhí ag éileamh cúitimh as timpistí mótair, bliain ar bhliain.
- Ba é an meándámhachtain do thimpiste mótair ná €20,631 (2011: €20,438). Bhí an meándámhachtain do mhná beagán níos airde ag €21,103, agus fuair fir meándámhachtain de €20,133.
- Mar a tharla ariamh, baineann formhór na ndámhachtainí díobhála pearsanta le mótar agus bíonn beagnach 7 as 10 gcinn (68.4%) faoi bhun €20,000. Ní bhíonn cásanna níos casta/tromchúísí chomh forleathan céanna de ghnáth. Ba é beagán faoi bhun €700,000 an dámhachtain ab airde a rinneadh maidir le héileamh mótair in 2012.
- Is annamh úsáideoirí bóthair os cionn aois a 55 ina n-íospartaigh timpiste ar bhóithre na hÉireann, gan ach 4% de dhámhachtainí déanta do thimpistí bóthair dóibh siúd thar 65 bliain d'aois agus 7.5% de dámhachtainí i leith an aoisghrúpa 55-64. B'ionann an aoisghrúpa 25-34 agus breis agus 1 as 4 (26.8%) dámhachtain agus b'ionann an grúpa 35-44 agus 1 as 5 eile (20.7%).
- Ba é an Aoine an lá ba dáinséaraí ar bhóithre na hÉireann i dtéarmaí líon dámhachtainí agus ba é an Domhnach an ceann ba lú dáinséir. Ach ba iad timpistí an Domhnaigh faoi ndear an meándámhachtain ab airde i rith na seachtaine ag €22,657 rud a léiríonn go raibh siad seo níos tromchúísí ó thaobh nádúir.
- Ba í Bealtaine an mhí ba shábháilte agus Samhain an ceann ina raibh an leibhéal dámhachtainí ab airde do thimpistí bóthair.
- Thaifead Contaetha Dhún na nGall (11), Corcaigh (10), Baile Átha Cliath (8), Cill Dara (8) agus Luimneach (6) an líon ab airde éileamh a raibh an bás de thoradh orthu, ar thragóidí níos mó iad ná a n-ionchas airgeadais.
- Ba iad Baile Átha Cliath, Corcaigh agus Luimneach na contaetha leis an líon ab airde dámhachtainí (de réir pobail) agus bhí an líon ab ísle ag Liatroim, Cill Chainnigh agus Ros Comáin.

Cuireadh tuilleadh sonraí ar fáil maidir le timpistí ag an ionad oibre a raibh feithiclí agus dó/scalladh bainteach leo. Tá mionsonraí ar fáil ar roinn na nuachta dár láithreán gréasáin ag www.injuriesboard.ie

V. Tionscnaimh Leasaithe:

Mhol an Bord roinnt tionscnamh leasaithe le go gcuirfeadh eagraíochtaí eile i bhfeidhm iad, mar seo a leanas:

Aisíocaíocht Sochair Leasa Shóisialaigh bainteach le timpiste don Stát

I gcás go bhfuil páirtí díobhálaithe as obair tar éis timpiste is minic go mbíonn siad i dteideal Sochar Leasa Shóisialaigh. Is costas ar an Stát iad na sochair seo agus i gcúinsí áirithe féadfaidh siad íocaíocht dúbailte don pháirtí díobhálaithe a bheith mar thoradh orthu sa gcás go bhfaigheann siad a gcaillteanas tuillimh ar ais in iomlán mar chuid dá n-éileamh. Mhol an Bord go dtabharfadh an Roinn Coimirce Sóisialaí aghaidh ar aisghabháil na sochar seo mar chuid d'aon éileamh árachais a mbeadh faighteoir na sochar Stáit ag gabháil dó faoi dheireadh. Tugadh aghaidh ar an moladh seo i réamhrá an Achta Leasa Shóisialaigh agus Pinsean 2013. Meastar go ndéanfaidh an t-athrú, a fhorálann d'aisíocaíocht sochar leasa bainteach le timpiste, i gcás go ndéanann páirtí díobhálaithe éileamh go rathúil, coigilteas thart ar €20m a sheachadadh don Stát agus aon ghné d'íocaíocht dúbailte a cur as an áireamh.

Aisíocaíocht Tuarastail Stáit

I gcás go mbíonn fostaí Stáit as obair tar éis timpiste de thairbhe locht de chuid páirtí eile, níl aon dualgas orthu aisíocaíocht a lorg in aon éileamh árachais rathúil a mbeifí ag gabháil dó sa deireadh, ar aon tuarastal Stáit a fuaireadar agus iad as obair. Mhol an Bord don Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe go ndéanfaidh aon fhostaí Stáit atá as obair mar gheall ar locht tríú páirtí agus a ghabhann go rathúil d'éileamh, aisghabháil agus aisíocaíocht don Stát as an tuarastal a fuaireadar.

Creat-chomhaontú do sholáthraithe seirbhíse seachtracha

Ceadaíonn samhlacha seachadta seachtracha, mar an tsamhail d'Ionad Seirbhíse ar ghlac an Bord leis, solúbthacht níos mó ó thaobh uaireanta oibre agus éagsúlachtaí i líon na hoibre. Ceadaíonn siad d'eagraíochtaí nuáil go leanúnach agus leas a bhaint as réitigh sreabhadh oibre cúloifige nach mbeadh ar fáil seachas sin. Féadtar leas a bhaint as gníomhaíochtaí cineálacha mar ghnáthsheirbhísiú glaonna, bainistiú doiciméad, iontráil sonraí agus bainistiú fiachais. Cuireann na samhlacha seo réiteach éifeachtach agus cost-éifeachtúil ionchasach ar fáil d'orgáin eile de chuid an Stáit do ghníomhaíochtaí mar Cheadúnú, Clárúcháin, Deimhniú áit a bhféadfadh réiteach roinnte agus rochtain chustaiméara aonphointe bealach isteach a dhéanamh san obair lárnach/reachtúil fhoirmiúil i ngach réimse ar leith. Is féidir le cur chuige dá leithéid costas seachadta seirbhísí a ísliú le linn dó seirbhísí ardchaighdeáin a sholáthar don saoránach. Dá réir tá an Bord rannpháirteach go gníomhach leis an Rialtas, le státseirbhísigh, agus le gníomhaireachtaí eile maidir le deiseanna leasaithe trasfheidhme ionchasacha ina leith seo. Tar éis comhaontaithe leis an Roinn Caiteachais Phoiblí & Athchóirithe chuir an Bord tús le próiseas chun soláthraithe seirbhíse a fháil do Sheirbhísí Tacaíochta Próiseas Gnó faoi chreat-chomhaontú nuálaíoch a mbeidh an deis ag Gníomhaireachtaí/Eagraíochtaí eile leis a bhaint as na seirbhísí seo freisin.

Mhol an Bord roinnt tionscnamh leasaithe le cur i bhfeidhm ag eagraíochtaí eile.

Cuid 2

Cuid 3

Na costais riaracháin a bhaineann le réiteach éileamh díobhála pearsanta a laghdú.

Cuid 3

Na costais riaracháin a bhaineann le réiteach éileamh díobhála pearsanta a laghdú.

Gníomhaireacht Fhéinmhaoinithe

Ba é 2013 an seachtú bliain as a chéile inar fheidhmigh an Bord gan aon chostas ar an Státchiste ná ar an gcáiníocóir. Mar a tuairiscíodh roimhe, in 2011, rinne an Bord aisíoc ar an deontas bunaidh tosaigh a fuair sé ón mháthair-Roinn. Ó bunaíodh an Bord ba ranníocaí glan ar an Státchiste é, gan aon airgead á fháil aige ach ranníocaíocht á dhéanamh i dtéarmaí cánach, ÁSPC agus íocaíochtaí pinsin mar aon le hiomaíochas a spreagadh don tsochaí agus don gheilleagar ina iomlán.

Tagann ioncam an Bhoird ó na táillí a ghearrtar, ar fhreagróirí go príomha (nó ar a gcuid árachóirí), agus gearrtar táille iarratais bheag ar éilitheoirí. In 2013, ghearr an Bord táille €600 ar fhreagróirí agus €45 ar éilitheoirí. Laghdaíodh an táille d'fhreagróirí ó €850 go €600 le héifeacht in 2013 a léirigh laghdú de 29% ar leibhéil 2012. Os rud é gur árachóirí go príomha a thabhaíonn na costais seo cuideoidh sé le tuilleadh brú síos a chur ar phréimheanna. Tá préimheanna árachais mhótair laghdaithe 40% i dtéarmaí réadacha le deich mbliana anuas de thoradh tabhairt isteach an Bhoird Dhíobhálacha mar aon le bearta leasaithe eile.

In 2013 b'ionann ioncam iomlán agus €12 milliún, laghdú ar leibhéal 2012 de €13 milliún, de thoradh táille laghdaithe an fhreagróra de €600 go príomha. D'ainneoin an laghdaithe seo thaifead an Bord barrachas de €1.2m in 2013. Tháinig méadú ar an líon iarratas, a thiomáineann ioncam, i rith na bliana, agus leanfar le monatóireacht orthu seo i rith 2014 mar chuid den phróiseas buiséadaithe leanúnach.

Fócas Leantach ar Éifeachtúlacht

Bhí fócas leantach in 2013 ar luach ar airgead a fháil sna soláthairtí agus na seirbhísí a sholáthraigh an Bord. Baineadh úsáid as cur amach ar tairiscintí iomaíocha agus baineadh an leas ba mhó ab fhéidir as conarthaí Rialtais Láir le coigilteas a éascú.

Déanann an Bord iarracht a sholáthraithe a íoc laistigh de théarmaí na reachtaíochta prasíocaíochta (ar 30 lá é ó réiteach aon saincheisteanna a eascraíonn as sonrascú). I 2013, bhí comhlíontacht sa bhreis ar 99% againn agus 94% de na sonraisc íoctha laistigh de Threoirlínte an Rialtais de 15 lá. I gcásanna inar sháraigh líon na laethanta 30 lá, íocadh ús íocaíochta pras. Tá na tuairisceáin ráithiúla ar fáil ar ár láithreán gréasáin.

Íocann an Bord thart ar 21,000 sonrasc in aghaidh na bliana. In 2013 íocadh 92% de na sonraisc seo le EFT (Aistriú Cistí Leictreonach).

Ba é 2013 an seachtú bliain as a chéile inar fheidhmigh an Bord gan aon chostas ar an Státchiste ná ar an gcáiníocóir.

Cuid 3

Tábla 2.1 Líon agus Luach Iomlán Dámhachtainí InjuriesBoard.ie

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Lion na nDámhachtainí ar glacadh leo	5,670	5,387	5,038	5,875	6,124	6,476
Luach Iomlán Dámhachtainí ar glacadh leo	**€131.34m**	**€118.20m**	**€108.24m**	**€122.71m**	**€127.62m**	**€142.57m**

Tábla 2.2 Costais Sheachadta agus Coigilteas Costais Measta InjuriesBoard.ie

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Costais Sheachadta Iomlán InjuriesBoard.ie	€10.19m	€10.3m	€9.52m	€10.68m	€11.47m	€10.76m
Costais Dlíthíochta Inchomparáide	€60.41m	€54.4m	€49.79m	€56.45m	€58.71m	€65.58m
Coigilteas Iarbhír (Injuries Board.ie Vs. Córas Dlíthíochta ag glacadh le costais 46% sa Chóras Dlíthíochta)	**€50.22m**	**€44.1m**	**€40.27m**	**€45.59m**	**€47.24m**	**€54.82m**

Coigilteas Costais

In 2013, sheachaid InjuriesBoard.ie an leibhéal reatha cúitimh ar chostas seachadta 7.3% i gcomórtas le 46% faoin gcóras dlíthíochta roimh bhunú an Bhoird. Níl costais sheachadta an Bhoird bunaithe ar chéatadán de mhéid na dámhachtana ach is táillí seasta den chuid is mó iad. Mar a tuairiscíodh i dTuarascáil Bhliantúil na bliana seo caite, tugann sonraí atá ar fáil ó scéimeanna cúitimh lasmuigh de théarmaí tagartha an Bhoird le fios gur ábhar suntasach imní i gcónaí iad costais dlíthíochta in Éirinn. Is cosúil go mbaineann costais dlíthíochta atá cuid mhór níos mó ná an meán de 46% a aithníodh i dTuarascáil Bhord Comhairleach Árachais Mhótair (2004) le cuid mhór cásanna díobhála pearsanta a próiseáladh lasmuigh de chóras na neamhsháraíochta de chuid an Bhoird. Úsáideann an anailís thuas an figiúr 46% ach déanann cur síos gairid freisin ar an gcoigilteas, bunaithe ar an rud go gcreidimid anois gur costais dlíthíochta an lae inniu iad. Go gairid, ní hé amháin go mbeadh costais árachais tar éis fanacht i bhfad ró-ard mura mbeadh gur bunaíodh an Bord agus go mbeidís tar éis leanúint orthu ag ardú. I gcomhthéacs ár ngeilleagair le cúig bliana anuas amháin, bheadh se seo tar éis costas breise agus dofhulaingthe a chur ar an saoránach aonair agus ar an bpobal gnó trí chéile.

In 2013, ghlac custaiméirí InjuriesBoard.ie le 6,476 dámhachtain a raibh cúiteamh de €142.57 milliún de thoradh orthu. Tá na figiúirí cuí ó 2008 le fáil i dTábla 2.1. Bhí méid na ndámhachtainí ar glacadh leo ag circa 60%, seasmhach go maith le 6 bliana anuas. Is cosúil go réitítear céatadán mór de na dámhachtainí a ndiúltaítear dóibh go luath ina dhiaidh sin mar nach mbíonn siad le feiceáil sna sonraí dlíthíochta ón tSeirbhís Chúirteanna. Bíonn tionchar ag an meascán éileamh a fhaightear ar an gcúiteamh, i.e. an éileamh Mótair, áit Phoiblí nó Ionad Oibre atá i gceist, maraon le déine na ndíobhálacha agus na gcaillteanas airgeadais laistigh de gach ceann de na catagóirí seo.

Coigilteas Díreach (meastachán coimeádach):

Cé go ndearna an Bord 10,656 Dámhachtain in 2013, ní áiríonn an Bord ina mheasúnú, chun críocha coigiltis dhírigh a ríomh, ach na Dámhachtainí a nglacann éilitheoirí agus freagróirí araon leo. Is ríomh thar a bheith coimeádach é seo dá réir, toisc nach gcuireann sé san áireamh cásanna ina n-éascaíonn an Bord réiteach díreach ag céim luath sa bpróiseas mar aon le cásanna a dtugtar chun críche díreach le linn nó díreach tar éis an phróisis seo againne. Tarlaíonn réiteach dá leithéid idir na páirtithe de bharr phróisis éascaithe an Bhoird don chuid is mó. Cuirimid ardán do réiteach agus do chlabhsúr ar fáil ag roinnt pointí ar feadh an phróisis seo againne.

Léiríonn Tábla 2.2 (leathanach 25) costais sheachadta iarbhír InjuriesBoard.ie de €10.76m agus cuireann i gcomparáid é leis an bhforchostas measta chun an luach dámhachtana céanna a sheachadadh faoin gcóras dlíthíochta (46%) i.e. €65.58m. Léirítear an coigilteas a bhí de thoradh air sa líne dheireanach. B'ionann coigilteas díreach InjuriesBoard.ie in 2013 agus €54.82m. Léiríonn sonraí le gairid gur mhéadaigh costais dlíthíochta ó thuarascáil MIAB in 2004 agus gur ionann anois iad agus thart ar 58%. Trí 58% a úsáid agus ní 46% mar an figiúr comparáide méadaíonn figiúr an choigiltis go dtí beagnach €72 milliún. Dá gcuirtí an chomparáid sin i bhfeidhm go cúlghabhálach ar gach dámhachtain ar glacadh léi bheadh an coigilteas díreach go dtí seo thart ar €500 milliún.

Gan dabht, eascraíonn coigilteas breise suntasach maidir le réitigh dhíreacha tríd an Ionad Seirbhíse ar ghnáth leo dul sa dlíthíocht sular bunaíodh an Bord. Chinn Staidéar an Bhainc Ceannais ó Dheireadh Fómhair 2011 go réitítear 70% de na héilimh go léir go díreach idir na páirtithe (éascaithe ag próiseas an Bhoird Díobhálacha a éascaíonn cumarsáid idir na príomhpháirtithe) nó trí Dhámhachtain de chuid an Bhoird Díobhálacha agus mar sin nach dtéann ar aghaidh chuig an dlíthíocht. Tuigimid go bhfuil réiteach díreach amháin ar a laghad do gach dámhachtain de chuid an Bhoird Díobhálacha a nglactar leis. Dá gcuirfí coigilteas pro rata i bhfeidhm ar na réitigh sin ghinfí coigilteas breise de €72 milliún, bunaithe ar an gcomparáid 58%, coigilteas 2013 á mhéadú dá réir go €144 milliún agus coigilteas foriomlán ó uair a bhunaithe go thart ar €1 billiún.

In 2013, ghlac custaiméirí InjuriesBoard.ie le 6,476 dámhachtain a raibh €142.57 milliún cúitimh mar thoradh orthu.

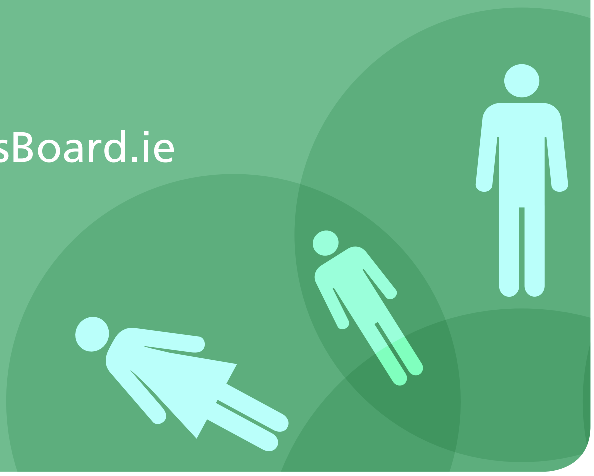

Ní chuireann coigilteas dá leithéid taighde breise de chuid an Bhainc Ceannais san áireamh a léiríonn go bhfaightear socrú go tapa ar mheasúnuithe de chuid an Bhoird fiú iad sin nár glacadh leo agus de ghnáth nach leanann siad chun cúirte – fiú más dóigh go n-íoctar roinnt costas dlíthiúla chun na cásanna sin a réiteach de ghnáth. Ní chuireann sé san áireamh ach an oiread an coigilteas díreach do chuideachtaí árachais a gcaithfidh gur laghdaíodh a ranna dlíthíochta cuid mhór. Táthar ag súil go bhféadfadh tuilleadh sonraí ó chuideachtaí árachais cuidiú chun tuiscint níos fearr a fháil ar chostas foriomlán dlíthíochta i gcomparáid le próiseas an Bhoird. Chuideodh sin chun anailís sochair costais a dhéanamh den dá chóras atá ann chun réiteach a fháil ar éilimh maidir le díobháil phearsanta. Chuideodh sonraí dá leithéid chun tionchar costais fhabhraigh foriomláin de thoradh bunú an Bhoird, a thuiscint, i dtéarmaí costais agus faoiseamh ó strus ag páirtithe bainteach le dlíthíocht sáraíochta a eascraíonn go minic in amlínte níos faide chóras na gCúirteanna.

Cuid 4

Seirbhís den scoth do chustaiméirí a sheachadadh ó eagraíocht éifeachtúil, sholúbtha agus chost-éifeachtach.

Cuid 4

Seirbhís den scoth do chustaiméirí a sheachadadh ó eagraíocht éifeachtúil, sholúbtha agus chost-éifeachtach.

Cuid 4

Seirbhís do Chustaiméirí

In 2013, lean InjuriesBoard.ie air ag cur próisis mheasúnaithe éileamh atá inrochtana agus follasach ar fáil. Láimhseáladh breis agus 31,000 iarratas agus rinneadh measúnú i 10,656 cás.

Déantar seirbhís do chustaiméirí a sheachadadh tríd an Ionad Seirbhíse líne thosaigh agus trí ghníomhaíochtaí a thugann na Foirne Measúnaithe chun críche. Cuireann Ionad Seirbhíse an Bhoird do Chustaiméirí a leanas ar fáil:

- Eolas mionsonraithe agus cúnamh d'éilitheoirí agus d'fhreagróirí ionchasacha agus éilimh á gcur chun cinn;
- Treoir mhionsonraithe agus cúnamh d'éilitheoirí agus iarratais á gcomhlánú;
- Tá an tIonad Seirbhíse do Chustaiméirí ar fáil ar Ló-Ghlao uimhir 1890 829 121 ó 8am go 8pm Luan go hAoine. Chomh maith leis seo féadfaidh éilitheoirí díreacha a n-iarratais a chomhlánú ar líne anois 24/7 agus saoráidí comhrá gréasáin ar fáil chun cuidiú le héilitheoirí díreacha i rith an phróisis

In 2013, fuair an tIonad beagnach 54,000 glao, agus freagraíodh 96% díobh sin laistigh de 20 soicind i ndiaidh teachtaireacht fháiltithe uathoibríche an-ghearr; láimhseáladh 446,000 mír sa phost, 86,000 mír poist leictreonach agus 13,000 facs, a láimhseáladh go léir laistigh de 10 lá. Ina theannta seo socraíodh beagnach 20,000 coinne liachta in 2013 chun tacú le measúnuithe tráthúla.

Cuidíonn an tIonad Seirbhísí do Chustaiméirí le héilitheoirí faoi riachtanais speisialta (m.sh. daoine go bhfuil lagú éisteachta orthu) agus leo siúd a mbíonn deacrachtaí teanga acu nó leochaileachtaí eile. Tá an t-aiseolas ó chustaiméirí a chuaigh i dteagmháil ar líne chabhrach an Bhoird an-dearfach agus taifeadadh ardleibhéil sásaimh.

Foilsíodh Nós Imeachta an Bhoird maidir le Gearáin ar ár láithreán gréasáin go deireanach in 2012 agus cuireadh bosca ríomhphoist tiomnaithe ar fáil do chustaiméirí. Chruthaigh sé seo leibhéal níos mó tuisceana ar ár Nos Imeachta le Gearáin a Dhéanamh. Níor tuairiscíodh aon cheisteanna suntasacha in 2013. Fáiltímid roimh aiseolas custaiméara ag am ar bith agus úsáidimid é seo mar dheis luachmhar chun athbhreithniú a dhéanamh ar phróisis reatha agus eispéireas an chustaiméara a fheabhsú.

An Láithreán Gréasáin

Is príomhfhócas do rannpháirteachas agus roinnt eolais lenár gcustaiméirí é láithreán gréasáin an Bhoird www.injuriesboard.ie. Cuireann an láithreán gné níos dírithe ar an gcustaiméir ar fáil lena n-áirítear roghanna ar líne feabhsaithe chun éilimh a bhainistiú agus a chur isteach go díreach, táillí dlíthiúla gan ghá d'éilitheoirí á maolú ar an mbealach seo. Tá an "chláirseach" mar ghné den láithreán le idirdhealú a dhéanamh ó shuíomhanna eile nár chuid den Ghníomhaireacht Stáit oifigiúil iad.

Tá dearadh agus nascleanúint fheabhsaithe ar an tsuíomh mar aon le teanga shoiléir, inrochtana, intuigthe agus eolas soiléir faoin gcaoi le héileamh a dhéanamh. Tá foirm ar líne sruthlínithe go suntasach ar fáil anois, treoracha soiléire agus feidhmeanna cúnaimh, tacaíocht fheabhsaithe ar líne, éagsúlacht roghanna teagmhála lena n-áirítear glaonna ar ais, foirmeacha teagmhála agus comhrá gréasáin, roghanna aiseolais tríd an suíomh agus an fhoirm ar líne, agus láthair eolais agus nuachta dinimiciúil.

Socraíodh beagnach 20,000 coinne liachta in 2013 chun tacú le measúnuithe tráthúla.

Bhí taithí úsáideora dearfach. Bhí méadú de 25% ar chuairteanna láithreáin ghréasáin in 2013 agus tháinig breis agus dhá uair lion na n-éileamh ar tháinig ar an gcainéal ar líne ná roimhe seo. Bhí leibhéil sástachta go maith os cionn 90% mar a tuairiscíodh trí na cainéil aiseolais.

Feidhmchlár fóin chliste InjuriesBoard.ie ("aip")

Forbraíodh aip fóin chliste ag tarraingt ar dheireadh na bliana. Tá an aip ceaptha oideachas agus eolas a chur ar fáil don phobal faoi ról an Bhoird Díobhálacha agus chun eolas a chur ar fáil ar an bpróiseas éilimh díobhála pearsanta. Déanann sé láithreán gréasáin cairdiúil agus nuashonraithe an Bhoird maraon lena sheirbhís éileamh dhíreach ar líne, a chomhlánú.

Is iad seo a leanas atá san aip:

1. Measúnóir Éilimh idirghníomhach chun measúnú a dhéanamh ar cén cúiteamh a bhféadfadh a bheith ag dul do dhuine bunaithe ar an gcineál díobhála a fulaingíodh i.e. cén chuid den chorp a bhí i gceist
2. Saoráid chun sonraí teagmhála a chur isteach san fhoirm ghlao ar ais sa chaoi go mbeidh duine dár bhfoireann in ann glao teileafóin a chur ar ais le tuilleadh eolais a chur ar fail faoin bpróiseas éileamh agus ár seirbhísí poiblí. Comhlíonann an t-úsáideoir roinnt beag réimsí ar an aip agus déanfaidh duine dár bhfoireann teagmháil leo ansin ar an bhfón ag am tráthúil.
3. Nasc lenár láithreán gréasáin www.injuriesboard.ie áit ar féidir leis an úsáideoir tuilleadh eolais a fháil nó éileamh díobhála pearsanta a chur isteach ar líne.
4. Ceisteanna a Chuirtear go Minic dírithe ar cheisteanna níos leithne agus é d'aidhm acu eolas lárnach a chur ar fáil:

- C. Conas a mbíonn a fhios agam an bhfuil mé i dteideal cúitimh?
- C. Conas a chuirim éileamh isteach?
- C. Cé mhéad a chosnóidh sé éileamh a dhéanamh tríd an Bord Díobhálacha?
- C. An féidir liom éileamh a chur isteach mé féin?
- C. Níl 18 bliana d'aois slánaithe agam go fóill. An féidir liom éileamh a dhéanamh?
- C. Cén freagróir ar cheart dom a ainmniú (an duine nó eintiteas atá freagrach as na díobhálacha a d'fhulaing mé)?
- C. Cé chomh fada a thógann sé m'éileamh a mheasúnú?
- C. Má éiríonn le m'éileamh cé íocfaidh an cúiteamh?
- C. An ndéileálann an Bord Díobhálacha le héilimh mharfacha?

Is féidir an aip a úsáid ar fóin chliste agus an t-ardán IOS in úsáid nó feistí fóin chliste agus ardán oibríochta Android in úsáid. Tá sé ar fáil ón App Store agus ón Play Store.

Tá an aip seo ceaptha eolas poiblí a sholáthar do shaoránaigh agus chun feidhmiú mar threoir amháin agus níl sé beartaithe a bheith ina mhíniú dlíthiúil ar na hAchtanna um Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta 2003 agus 2007 nó aon reachtaíocht tánaisteach a dhéantar de bhun na nAchtanna sin.

Bhain an aip dámhachtain an Bhoinn Chré-umha sa chatagóir Rialtais nó Earnála Poiblí don úsáid is fearr móibíligh ag na Dámhachtainí Margaíochta Móibíleacha.

Teicneolaíocht Faisnéise & Cumarsáide

Is príomhchumasaí é an Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide. Tacaíonn ardán teicniúil agus príomhfheidhmeanna an Bhoird leis na riachtanais ghnó reatha. Is í straitéis an Bhoird coinneáil air ag infheistiú san ICT leis an tseirbhís a fheabhsú agus chun cuidiú le clár leanúnach feabhsúcháin éifeachtachta mar chuid de mhór-iarracht ar fud na Gníomhaireachta chun tuilleadh a dhéanamh le níos lú acmhainne – agus ar ndóigh i gcomhthéacs an mhoratóra earcaíochta agus na mbrúnna eacnamaíocha leanúnacha atá le feiceáil ar fud na n-earnálacha príobháideacha agus poiblí.

Thug an Bord Plean Straitéiseach IT trí bliana chun críche in 2012 (2012-2014). Mar chuid den Phlean seo thug an Bord athbhreithniú ar a Chóras Bainistithe Éileamh chun críche freisin agus dá thoradh moladh uasghrádú a dhéanamh go dtí an leagan is deireanaí inrochtaineachta gréasáin. Beidh an leagan nuashonraithe seo ábalta comhéadan níos éasca a bheith aige le geallsealbhóirí an Bhoird (Éilitheoirí, Freagróirí, Pobal Liachta/Dlíthiúil) agus tá an t-Ionchas aige tograí suntasacha seirbhíse agus luach a sheachadadh sa todhchaí. I rith 2013 tugadh tionscadal faoi Choincheap an Chruthúnais chun críche a thacaigh leis an rogha seo. Tá an phleanáil mhionsonraithe agus feidhmiú an nuashonraithe seo sceidealaithe do 2014.

Príomhghné eile de straitéis IT an Bhoird is ea forbairt ríomhSheirbhísí do pháirtithe leasmhara trí thairseacha a fhorbrófar i rith 2014 i gcomhar leis an nuashonrú ar an gcóras Bainistithe Éileamh.

Saoráidí

Áitribh ar Léas

Tá áitreabh faoi láthair ag an mBord ag Teach Grain, Halla an Mhalartáin, Cearnóg Belgard Ó Thuaidh, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24. Tá an t-áitreabh ar léas ag Oifig na nOibreacha Poiblí agus íocann an Bord na costais léasa. Tá clásáil scoir sa léas, dár dháta Aibreán 2014 a d'fheidhmigh an léasaí (Oifig na nOibreacha Poiblí). Amhail an 31 Nollaig 2014 bhí idirbheartaíocht maidir le léas nua ar bun idir an OPW agus an Tiarna Talún.

Bainistiú Fuinnimh

Sa Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta um Éifeachtúlacht Fuinnimh 2009 (NEEAP) tá an Rialtas tiomanta a éifeachtúlacht fuinnimh a fheabhsú faoin mbliain 2020. "Feabhsóidh an Earnáil Phoiblí a héifeachtúlacht fuinnimh de 33% agus beidh sí mar eiseamláir a léireoidh do gach earnáil an méid is féidir a dhéanamh trí ghníomhartha tiomanta láidre."

I rith na bliana, d'eagraigh fostaithe an Bhoird roinnt gníomhaíochtaí tiomsaithe airgid.

Tá an Bord tiomanta don sprioc Rialtais sin agus in 2013 lean le Clár Bainistithe Fuinnimh a raibh a leanas san áireamh ann: leanúint le múscailt feasachta fostaithe, agus athbhreithniú ar úsáid pháipéir an Bhoird agus ar riachtanais phriontála. Ag eascairt as an athbhreithniú seo tá an Bord i mbun a riachtanais phriontála a laghdú agus a chomhdhlúthú trí fáil réidh le roinnt printéirí atá imithe as feidhm agus cinn níos nuaí agus níos éifeachtaí ar fhuinneamh a chur ina n-áit. Ar bhearta eile atá rompu do 2014 áirítear athbhreithniú ar chóras aeroiriúnaithe an áitribh d'fhonn samhail nua-aimseartha éifeachtach ar fhuinneamh a chur ina áit.

Ba é 207,350kWh leictreachais ídiú fuinnimh iomlán an Bhoird in 2013.

Acmhainní Daonna

Leanann an Bord air ag feidhmiú faoi mhoratóir an Rialtais ar earcú foirne. Ó leithdháileadh foirne de 77 in 2013 faoin gCreat Rialaithe Fostaíochta (ECF) tá 68 duine ar an bhfoireann ag an mBord anois. D'ainneoin an laghdaithe ar an bhfoireannn leanann an Bord air, trí fhostaíocht líon lucht oibre spreagtha agus oilte a bhfuil taithí acu, ag seachadadh ar a phríomhfheidhm i measúnú éileamh. Cuireadh leis an táirgiúlacht de bharr ath-innealtóireachta próisis síoraí, ath-leithdháileadh acmhainní agus úsáid mhéadaithe Ionaid Seirbhíse seachfhoinsithe do raon níos leithne róil mheasúnaithe neamhlárnacha. D'fhág iniúchadh neamhspleách ar Acmhainní Daonna a rinne athbhreithniú ar bheartais, ar nósanna imeachta agus ar chomhaid fostaithe go raibh an rátáil ab airde agus a b'fhéidir acu.

Lean Coiste Comhpháirtíochta an Bhoird agus an Comhchoiste Comhairleach orthu lena gcruinnithe rialta.

Rinne roinnt den fhoireann staidéar ar chúrsaí Teastais agus Céime faoi Scéim Oideachais Chuidithe an Bhoird. D'éascaigh Ospidéal Thamhlachta, Coláiste Éireannach na nOftailmeolaithe, Ospidéal Déidliachta Ollscoile Bhaile Átha Cliath, Cumann Párolla na hÉireann (IPASS), Cónaidhm Ghnólachtaí agus Fhostóirí na hÉireann (IBEC), Public Affairs Ireland agus an Foras Riaracháin oiliúint freisin.

Freagracht Shóisialta Chorparáideach

I rith na bliana, d'eagraigh fostaithe de chuid an Bhoird roinnt gníomhaíochtaí tiomsaithe airgid do Dhiostróife Mhatánach Éireann, Ospidéal na Leanaí, Sráid Teampaill agus Cumann Ailse na hÉireann.

Iniúchadh Inmheánach

Is mír lárnach í an fheidhm Iniúchta Inmheánaigh chun an Bord a chur ar an eolas faoi éifeachtacht an chórais rialaithe airgeadais inmheánaigh. Feidhmíonn na hiniúchóirí inmheánacha de réir an Chóid Chleachtais do Rialachas Comhlachtaí Stáit. Ullmhaíodh tuarascálacha iniúchóra inmheánaigh in 2013 a chlúdaigh réimse leathan: Airgeadas, Oibríochtúil agus Eagraíochtúil. Cuireadh na tuarascálacha seo os comhair an Choiste Iniúchta agus níor aithníodh aon saincheisteanna suntasacha.

Rialachas Corparáideach

Feidhmíonn InjuriesBoard.ie de réir fhorálacha an Achta um Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta 2003 arna leasú in 2007. Feidhmíonn an Bord faoi choimirce an Aire Post, Fiontar agus Nuálaíochta a bhfuil de chumhacht aige maoiniú a sholáthar don Ghníomhaireacht lena chur ar a cumas a dualgas a chomhlíonadh agus faisnéis áirithe ar ghníomhaíochtaí na Gníomhaireachta a lorg. Níor lorg an Bord cistí ón Státchiste ó ceadaíodh deontas bunaithe tosaigh agus rinneadh é sin a aisíoc in iomlán ina dhiaidh sin in 2011.

I dteannta téarmaí a reachtaíochta rialaithe féin, caithfidh an Bord cloí le raon leathan eile de cheanglais reachtúla (Náisiúnta agus AE) agus riaracháin. Go háirithe tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm aige lena chinntiú go gcomhlíonfar na ceanglais shainiúla seo a leanas:

Cód Cleachtais le haghaidh Rialachas Comhlachtaí Stáit

Tá nósanna imeachta forbartha agus curtha i bhfeidhm ag InjuriesBoard.ie lena chinntiú go gcloítear leis an gcód cleachtais seo. Go bliantúil, deimhníonn Cathaoirleach an Bhoird go foirmiúil don Aire Post, Fiontar agus Nuálaíochta gur chloígh an Bord leis an gCód thuasluaite.

Bainistiú Riosca

Chuir an Bord nósanna imeachta Bainistithe Riosca i bhfeidhm i rith na bliana mar a bhfuil cur síos orthu ina Chreat Bainistithe Riosca. Tá an creat cuimsitheach seo lánpháirtithe go hiomlán le Clár Dearbhaithe Cáilíochta an Bhoird agus leis an timthriall Pleanála Gnó.

An tAcht um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995

Tagann InjuriesBoard.ie laistigh de scóip an Achta um Eitic in Oifigí Poiblí, 1995 agus tá nósanna imeachta glactha aige chun an tAcht a chomhlíonadh. Dá réir, nuair is gá, tá ráitis shainleasa curtha i gcrích ag Comhaltaí an Bhoird agus ag gach ball foirne a bhfuil post sainithe acu le forálacha an Achta a chomhlíonadh. Sa bhreis air sin, tá nósanna imeachta i bhfeidhm do nochtadh leanúnach leasanna Chomhaltaí an Bhoird ar cheist í a chuirtear ag tús gach cruinniú den Bhord. Bíonn an fhoireann ag an leibhéal Bainistíochta faoi réir ag an reachtaíocht seo freisin.

An tAcht um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005

De réir an Achta um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005 tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm ag an mBord chun forálacha an Achta a chomhlíonadh. Tá ráiteas sábháilteachta glactha ag an mBord a chuimsíonn gach gné de leas na foirne.

Na hAchtanna um Chomhionannas Fostaíochta, 1998 agus 2004

Tá InjuriesBoard.ie tiomanta do pholasaí chomhionannas deiseanna agus glactar cur chuige dearfach i leith an chomhionannais san eagraíocht. Tá an Bord tiomanta do thimpeallacht oibre/saoil chothrom a fhorbairt. Feidhmíonn sé socruithe fleisc-ama don fhoireann ghrádaithe a bhfuil ceanglas orthu maidir le huaslíon agus íoslíon uaireanta oibre.

Cuireadh tús i rith na bliana le hobair ar dhréachtadh tríú Plean Straitéiseach an Bhoird a mbeidh feidhm leis ó 2014.

Na hAchtanna um Chosaint Sonraí, 1988 agus 2003

Is rialaitheoir sonraí cláraithe é InjuriesBoard.ie faoi na hAchtanna um Chosaint Sonraí. Feidhmíonn an Bord de réir Beartas Cosanta Sonraí foirmiúil mar a comhaontaíodh le hOifig an Choimisinéara um Chosaint Sonraí. Cuireann sé seo an Bord chun tosaigh ó thaobh nósanna imeachta cosanta sonraí a chur i bhfeidhm, cearta bunúsacha príobháideacha an duine á gcosaint aige mar seo agus rialú á fheidhmiú ar an gcaoi a chuirtear faisnéis phearsanta ar fáil faoi na hAchtanna um Chosaint Sonraí. I rith na bliana chuir an Bord Beartas Sáraithe Sonraí nua i bhfeidhm.

Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003

Tagann InjuriesBoard.ie faoi réimse freagrachta Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003 a chuireann creat reachtúil ar fáil chun seirbhísí a sheachadadh i nGaeilge. De réir Alt 10 den Acht, foilsítear an Tuarascáil Bhliantúil seo go comhuaineach i nGaeilge agus i mBéarla.

Soláthar

Is tairiscint iomaíoch í an nós imeachta a úsáideann an Bord de ghnáth sa phróiseas soláthair. Bhí aird chuí ag na tairiscintí a eisíodh ar thairseacha luacha do chur i bhfeidhm rialacha soláthair. Deimhníonn InjuriesBoard.ie go gcomhlíonfar nósanna imeachta tairisceana i ndáil le tairiscintí iomaíocha. Áireofar leis seo go gcloífear le treoirlínte náisiúnta agus Treoracha iomchuí ón AE, a bhfuil feidhm dlí leo in Éirinn agus i ngach Ballstát. Déanann an Bord athbhreithniú ar a chuid nósanna imeachta agus beartas soláthair go leanúnach agus soláthraítear oiliúint don phearsanra cuí sa réimse teicniúil tábhachtach seo.

Reáchtáladh roinnt comórtais tairiscintí éagsúla in 2013 lena n-áirítear tairiscint AE chun creat-chomhaontú a bhunú d'fhoráil Seirbhísí Tacaíochta Próisis Ghnó.

An tAcht um Íoc Pras Cuntas, 1997

Aithníonn InjuriesBoard.ie go bhfuil sé freagrach as a chinntiú go gcomhlíonfar forálacha an Achta um Íoc Pras Cuntas 1997, agus Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Íoc Mall i gcás Bearta Tráchtála) 2012, i ngach pointe ábhartha. Is é beartas an Bhoird a chinntiú go ndéanfar rianú ar gach sonrasc agus go n-íocfar iad go tapa roimh an dáta dlite chun críche úis agus táillí. Tá na nósanna imeachta i bhfeidhm chun dearbhuithe réasúnacha a chur ar fáil i gcoinne neamhchomhlíonadh an Achta agus na Rialachán.

Cánachas

Deimhníonn InjuriesBoard.ie go gcomhlíonfar dlíthe cánach. Tá nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go bhfuil an Bord ina eiseamláir agus é ag comhlíonadh a oibleagáid faoi dhlíthe cánach agus go n-íocfar dliteanais chánach ar na dátaí dlite iomchuí nó roimh na dátaí sin.

Pleanáil Straitéiseach

Cuireadh tús leis an obair i rith na bliana ar dhréachtadh tríú Plean Straitéiseach an Bhoird a mbeidh éifeacht leis ó 2014. Leagfaidh an plean nua amach príomh Cuspóirí Straitéiseacha an Bhoird thar na blianta atá le teacht mar aon leis na príomhghníomhartha atá le déanamh chun na Cuspóirí seo a bhaint amach. Ag an leibhéal Oibríochta ailínítear cuspóirí foirne agus Pleananna Gnó Bliantúla le Cuspóirí Straitéiseacha an Bhoird i gcónaí.

Caidreamh le Geallsealbhóirí

Choinnigh InjuriesBoard.ie lena chlár rannpháirtíochta le príomh-gheallsealbhóirí i rith 2013. Sa bhreis ar chruinnithe rialta leis an mháthair-Roinn (Post, Fiontar & Nuálaíochta) agus le hionadaithe ó ghrúpaí éilitheoirí agus freagróirí, bhuail an Bord le go leor geallsealbhóirí eile i rith na bliana. Tá aiseolas ónár gcuid geallsealbhóirí riachtanach agus sinn ag leanúint ag forbairt, ag feabhsú agus ag feidhmiú beartas.

Seo a leanas roinnt de na heagraíochtaí a raibh cruinnithe againn leo i rith na bliana: Banc Ceannais na hÉireann, Dlí-Chumann na hÉireann (Fóram Úsáideoirí), An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta, An tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre, Oifig an Choimisinéara um Chosaint Sonraí. Chomh maith leo seo rinneadh roinnt cur i láthair do chomhlachtaí éagsúla lena n-áirítear IBEC, SIPTU, Comhlachas Barra Aturnaetha na Mí, Comhdháil HR na nÚdarás Áitiúla agus Comhlachas Bainistiú Riosca na hÉireann.

Grúpaí Úsáideoirí

Mar chuid de thiomantas leanúnach an Bhoird chun seirbhísí a fheabhsú i rith 2013 reáchtáladh cruinnithe fóraim úsáideoirí leis an Dlí-Chumann agus le Insurance Ireland araon.

Comhoibriú Idir-Ghníomhaireachta

Tá ionadaíocht ag an mBord ar an gCoiste Sábháilteachta Feithicle Bainteach le Sláinte & Sábháilteachta san Ionad Oibre a reáchtálann an tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta (HSA) agus an tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre (RSA). Mar ionadaí tá an Bord tar éis sonraí comhiomlánaithe ábhartha a chur ar fáil maidir le timpistí san ionad oibre a mbeadh feithiclí bainteach leo. Tá an t-eolas seo úsáideach i dtéarmaí clár sábháilteachta an RSA agus an HSA.

Taighde Feasachta

Choimisiúnaigh an Bord taighde i rith na bliana le feasacht an phobail ar an mBord Díobhálacha agus a phróisis a thomhas.

Léiríonn na torthaí:

- Feasacht ar Eagraíocht a Dhéileálann le Cúiteamh – ardú ó 33% i Nollaig 2012 go 45% i Nollaig 2013 (52% roimhe seo i nDeireadh Fómhair 2011)
- Cuimhne Spontáineach ar Ainm na hEagraíochta – méadú ar fheasacht spontáineach ar ainm na heagraíochta – 23% i gcomórtas le 18% in 2012
- Feasacht Spreagtha ar InjuriesBoard.ie/PIAB – Mhéadaigh Feasacht spreagtha ar an ainm branda ó 42% i Nollaig 2012 go 48% i Nollaig 2013 (50% roimhe seo i nDeireadh Fómhair 2011)
- Méadú ar an bhfeasacht go ndéantar gach éileamh a phróiseáil trí InjuriesBoard.ie – 19% i Nollaig 2012 go 23% i Nollaig 2013.
- Feasacht nach gá aturnae a úsáid chun déileáil leis an mBord Díobhálacha ardaithe ó 18% i Nollaig 2012 go 21% i Nollaig 2013 (21% roimhe seo i nDeireadh Fómhair 2011). Díobh siúd atá feasach, léirigh 57% (51% i Nollaig 2012) go ndéanfaidís iarratas díreach agus ní dhéanfadh ach 33% (mar a bhí anuraidh) iarratas via aturnae.

In 2013 chonacthas méadú ar an bhfeasacht go ndéantar éilimh uile a phróiseáil trí InjuriesBoard.ie

Is ábhar spreagtha iad na torthaí agus aisiompaíonn siad an laghdú ar leibhéil feasachta a chonacthas ag deireadh 2012 i gcomparáid le 2011. Tá cumarsáidí dírithe go ginearálta i gcónaí ar ár n-úsáideoirí sonracha agus ár n-éilitheoirí ionchasacha le cinntiú go bhfuil rochtain acu ar ár gcóras agus tuiscint acu faoin gcaoi le nascleanúint a dhéanamh, in áit a bheith dírithe ar an bpobal ginearálta.

Cuideoidh an taighde seo leis an mBord ina chláir faisnéise poiblí sa todhchaí. Cé nach ndéanfaidh ach céatadán beag den phobal éileamh in aon bhliain ar bith tá sé tábhachtach go mbeadh eolas ar fáil acu sin a mbíonn timpistí acu a luaithe agus is féidir leo le gur féidir cinneadh a bhfuil bonn eolais faoin gcaoi le dul chun cinn a dhéanamh má thograíonn siad cúiteamh a lorg.

Cuid 5

Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2013

Cuid 5

Ráitis Airgeadais don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2013

Cuid 5

Clár

Eolas Ginearálta	41
Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Bhoird	42
Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach Airgeadais	43
Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste	44
Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta	46
An Cuntas Ioncaim agus Caiteachais	48
Ráiteas ar Ghnóthachain agus ar Chaillteanais Iomlána Aitheanta	49
Clár Comhardaithe	50
Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid	51
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	52

Eolas Ginearálta

Comhaltaí an Bhoird

Dorothea Dowling – Cathaoirleach	
Joe O'Toole	
Patricia Byron	
Tom Noonan	
Jerry Fitzpatrick	
Breda Power	
Bernard Sheridan	Ar tháinig deireadh lena chomhaltas an 31 Nollaig 2013
Martin Naughton	
John Lynch	
Fionnuala O'Loughlin	
Sean Murphy	Ar tháinig deireadh lena chomhaltas an 19 Márta 2013
Karen O'Leary	A tháinig ar an mBord an 11 Aibreán 2013

Oifig

Teach Grain
Halla an Mhalartáin
Cearnóg Belgard Thuaidh
Tamhlacht
Baile Átha Cliath 24

Iniúchóir

An tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste
Caisleán Bhaile Átha Cliath
Baile Átha Cliath 2

Baincéirí

Banc na hÉireann
4-6 Priorsgate
An tSráid Mhór
Tamhlacht
Baile Átha Cliath 24

Aturnaetha

Arthur Cox & Co.
Ionad Phort an Iarla
Ardán Phort an Iarla
Baile Átha Cliath 2

Láithreán Gréasáin

www.injuriesboard.ie

Ráiteas ar Fhreagrachtaí an Bhoird

Ceanglaíonn Alt 77 den Acht um Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta, 2003 ar an mBord ráitis airgeadais bhliantúla a ullmhú san fhormáid agus sa tslí atá sonraithe ag an Aire Fiontar, Post agus Nuálaíochta.

Agus an Bord ag ullmhú na ráiteas airgeadais seo, éilítear air:

- Beartais chuntasaíochta oiriúnacha a roghnú agus iad a fheidhmiú go seasta.
- Breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh a bhíonn réasúnach agus stuama.
- Na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh, sin mura mbíonn sé mí-oiriúnach glacadh leis go leanfaidh an Bord ag feidhmiú.
- A lua ar leanadh caighdeáin chuntasaíochta infheidhmithe, faoi réir ag aon imeacht ábharthach sna ráitis airgeadais a nochtadh agus a mhíniú.

Tá an Bord freagrach as leabhair chuntais chuí a choinneáil a léiríonn le cruinneas réasúnach ag aon tráth, staid airgeadais an Bhoird agus a chuireann ar a chumas a chinntiú go mbíonn na ráitis airgeadais ag cloí le hAlt 77 den Acht. Tá an Bord freagrach freisin as sócmhainní a chosaint agus as sin céimeanna réasúnacha a ghlacadh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a bhrath.

Thar ceann an Bhoird

John Lynch

15 Bealtaine 2014

Martin Naughton

15 Bealtaine 2014

Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach Airgeadais

Thar ceann Bhord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta, tugaim aitheantas don fhreagracht atá orainn a chinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe airgeadais inmheánaigh a chothabháil agus a fheidhmiú.

Ní féidir le córas airgeadais inmheánaigh den sórt sin ach dearbhú réasúnach, agus ní dearbhú iomlán, a thabhairt in aghaidh earráidí ábharthacha. Tugann an córas deimhniú réasúnach go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaraítear idirbhearta agus go dtaifeadtar i gceart iad, agus go seachnaítear earráidí ábhartha nó neamhrialtachtaí nó go n-aimsítear iad laistigh de thréimhsí thráthúla.

Príomh-Nósanna Imeachta Rialaithe

Tá céimeanna glactha ag an mBord chun timpeallacht rialaithe chuí a chinntiú trí:

- Freagrachtaí bainistíochta a shainmhíniú go soiléir;
- Nósanna imeachta foirmiúla a bhunú chun teipeanna rialaithe suntasacha a thuairisciú agus a chinntiú go nglactar gníomh ceartaitheach cuí;
- Coiste Iniúchta a bhunú le comhairle a chur ar an mBord maidir lena bhfreagrachtaí i ndáil leis an gcóras rialaithe airgeadais inmheánaigh a chomhlíonadh.

Leanann an Bord de bheith ag forbairt agus ag feabhsú próisis bhainistíochta chun rioscaí gnó a aithint agus meastóireacht a dhéanamh orthu trí:

- Nádúr, méid agus tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag baint leis na rioscaí atá os comhair an Bhoird a aithint, lena n-áirítear an méid agus na catagóirí a mheastar a bheith inghlactha;
- Measúnú a dhéanamh ar an dóigh go dtarlóidh rioscaí aitheanta;
- Measúnú a dhéanamh ar chumas an Bhoird na rioscaí a tharlaíonn a bhainistiú agus a mhaolú;
- Measúnú a dhéanamh ar oibriú chostais rialuithe áirithe i gcomparáid leis an leas a fhaightear.

Tá an córas rialaithe airgeadais inmheánaigh bunaithe ar chreat oibre d'eolas rialta bainistithe, nósanna imeachta riaracháin lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas cleachtais tarmligin agus cuntasachta. Áirítear ann go háirithe:

- Córas cuimsitheach buiséadaithe le buiséad bliantúil, a athbhreithníonn agus a chomhaontaíonn an Bord tríd an gCoiste Airgeadais;
- Ráiteas faoi shreabhadh airgid míosúil le hanailís ar chatagóirí ioncaim agus caiteachais mhóra, a athbhreithníonn Coiste Airgeadais an Bhoird;
- Feidhmiú chóras cuntasaíochta airgeadais – tá córas bogearraí ríomhaire bunaithe ag an mBord lena n-áirítear pacáiste cuntasaíochta chun na rialuithe airgeadais inmheánaigh a éascú.

Tá Coiste Iniúchta agus gnólacht iniúchóirí gairmiúla neamhspleácha ceaptha ag an mBord chun dul i mbun na feidhme iniúchta inmheánaigh. Oibríonn an fheidhm iniúchta inmheánaigh de réir an Chóid Chleachtais do Rialachas Chomhlachtaí Stáit. Cuirtear le hobair an iniúchta inmheánaigh trí anailís a dhéanamh ar an riosca a bhaineann leis an mBord. Déanann an Coiste Iniúchta athbhreithniú bliantúil ar na ráitis airgeadais bhliantúla. Bunaíodh Coiste Airgeadais chun ráitis airgeadais bhliantúla agus buiséid bhliantúla a athbhreithniú agus forléargas a dhéanamh ar nósanna imeachta airgeadais go ginearálta. Ceadaíonn an Príomhfheidhmeannach an anailís riosca agus na pleananna iniúchta inmheánacha agus tá siad faoi réir formhuinithe an Choiste Airgeadais agus an Choiste Iniúchta agus faoi réir fhaomhadh an Bhoird.

Athbhreithniú Bliantúil ar Rialuithe

Deimhním go ndearna an Bord athbhreithniú ar an gcóras rialaithe airgeadais inmheánaigh, sa bhliain dar críoch 31 Nollaig 2013.

Dorothea Dowling
Cathaoirleach

Tuarascáil an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Rinne mé iniúchadh ar ráitis airgeadais an Bhoird Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2013 faoin Acht um Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta 2003. Tá na ráitis airgeadais, a ullmhaíodh faoi na beartais chuntasaíochta arna leagan amach sna ráitis, comhdhéanta de Ráiteas faoi Bheartais Chuntasaíochta, an Cuntas Ioncaim agus Caiteachais, an Clár Comhardaithe, an Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid agus na nótaí gaolmhara. Ullmhaíodh na ráitis airgeadais ar an mbealach a fhorordaítear faoi Alt 77 den Acht agus de réir prionsabail chuntasaíochta a nglactar leo go ginearálta in Éirinn.

Freagrachtaí Chomhaltaí an Bhoird

Tá an Bord freagrach as na ráitis airgeadais a ullmhú, as a chinntiú go dtugann siad léargas fíor agus cothrom ar staid ghnóthaí an Bhoird, ar a ioncam agus caiteachas, agus as rialtacht na n-idirbheart a chinntiú.

Cuid 5

Freagrachtaí an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

An fhreagracht atá orm iniúchadh a dhéanamh ar na ráitis airgeadais agus tuairisc a thabhairt orthu de réir dlí infheidhme.

Déanaim m'iniúchadh trí thagairt a dhéanamh do bhreithnithe speisialta a ghabhann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistíocht agus lena n-oibríocht.

Déanaim m'iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchadh (An Ríocht Aontaithe agus Éire) agus ag cloí le Caighdeáin Eiticiúla d'Iniúchóirí de chuid an Bhoird Chleachtais Iniúchta ag an am céanna.

Scóip iniúchta na ráiteas airgeadais

I rith iniúchta, ní mór fianaise a fháil faoi na méideanna agus na nochtaí sna ráitis airgeadais, fianaise leordhóthanach a thabharfadh deimhniú réasúnta go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhíráitis ábhartha, cibé ar calaois nó earráid is cúis leo. Áirítear air sin measúnú ar na nithe seo a leanas:

- cibé an bhfuil na beartais chuntasaíochta oiriúnach d'imthosca an Bhoird, agus ar cuireadh i bhfeidhm go comhsheasmhach agus ar nochtadh ar shlí leordhóthanach iad
- réasúnacht na meastachán cuntasaíochta suntasach a dhéantar agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú, agus
- cur i láthair foriomlán na ráiteas airgeadais.

Lorgaím fianaise chomh maith faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta.

Chomh maith leis sin, léigh mé tuarascáil bhliantúil an Bhoird chun aon neamhréireachtaí ábhartha leis na ráitis airgeadais iniúchta a aithint. Má thugaim aon mhíráiteas nó neamhréireachtaí ábhartha dealraitheacha faoi deara, breithním na tionchair a bheidh acu sin ar mo thuarascáil.

Tuairim ar na ráitis airgeadais

Is é mo thuairim go dtugann na ráitis airgeadais, a ullmhaíodh i gceart de réir chleachtas cuntasaíochta a nglactar go ginearálta leis in Éirinn, léargas fíor agus cothrom ar riocht ghnóthaí an Bhoird amhail an 31 Nollaig 2013 agus ar a ioncam agus ar a chaiteachas do 2013.

Is é mo thuairim go bhfuil leabhair chuntais chuí á gcoimeád ag an mBord. Tá na ráitis airgeadais ag teacht leis na leabhair chuntais.

Ábhair lena dtuairiscím trí eisceacht

Tuairiscím trí eisceacht

- mura bhfaighim an fhaisnéis agus na mínithe go léir a theastaíonn uaim chun m'iniúchadh a dhéanamh, nó
- má thug m'iniúchadh aon chás ábhartha nár feidhmíodh suimeanna airgid chun na gcríoch a bhí beartaithe ar aird, nó sa chás nach mbíonn na hidirbhearta ag cloí leis na húdaráis a dhéanann rialú orthu, nó
- mura bhfuil an fhaisnéis a thugtar i dTuarascáil Bhliantúil an Údaráis ag teacht leis na ráitis airgeadais, nó
- mura léiríonn an Ráiteas ar Rialú Airgeadais Inmheánach comhlíonadh an Bhoird leis an gCód Cleachtais do Rialachas Chomhlachtaí Stáit, nó
- má fhaighim go bhfuil nithe ábhartha eile ann a bhaineann leis an tslí a ndearnadh gnó poiblí.

Níl aon ní le tuairisciú agam maidir leis na cúrsaí sin a dhéantar a thuairisciú trí eisceacht.

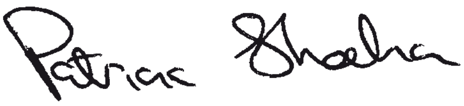

Patricia Sheehan
Don Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus thar a cheann

12 Meitheamh 2014

Ráiteas ar Bheartais Chuntasaíochta

Bunús an Ullmhaithe

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais faoin modh fabhruithe cuntasaíochta agus faoin gcoinbhinsiún costais stairiúil de réir chleachtas cuntasaíochta a nglactar go ginearálta leis in Éirinn agus tá siad san fhoirm a comhaontaíodh leis an Aire Post, Fiontar agus Nuálaíochta. Is é an Euro an t-aonad airgeadra a luaitear sna ráitis airgeadais.

Ioncam ó Tháillí

Tá ioncam ó tháillí comhdhéanta de Tháillí Éilitheoirí agus Freagróirí. Aithnítear táillí éilitheoirí ar bhonn fáltais airgid thirim. Aithnítear Táillí Freagróra nuair a thoilítear chuig próiseas measúnaithe an bhoird.

Sócmhainní Seasta Inláimhsithe

Luaitear na Sócmhainní Seasta Inláimhsithe ag costas nó luacháil lúide dímheas carntha. Soláthraítear dímheas ar bhonn na líne dírí ag rátaí a mheastar a laghdóidh sócmhainní chuig luachanna inréadaithe faoi dheireadh a saoil úsáidigh mheasta mar seo a leanas:

Feabhsúcháin Léasachta	An méid blianta atá fanta ar an léas	
Crua-earraí/Bogearraí TF	25%	Líne Dhíreach
Trealamh Oifige	20%	Líne Dhíreach
Fearais & Feistis	12.5%	Líne Dhíreach
Troscán Oifige	12.5%	Líne Dhíreach

Cánachas

Tá an Bord díolmhaithe ó Cháin Ioncaim agus ó Cháin Chorparáide faoi Alt 220 den Acht Comhdhlúite Cánacha, 1997. Ní bhaineann an díolúine seo le hús taisce. Sa chás go bhfuil ús infhaighte faoi réir cánach i gceist (m.sh. DIRT) cuirtear an glanmhéid chun sochair an Chuntais Ioncaim agus Caiteachais.

Léas Oibríochta

Cuirtear íocaíochtaí faoin léas oibríochta chun muirear ar an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais.

Sochair Scoir

Nádúr na Scéime

Feidhmíonn an Bord scéim phinsin shochair shainithe do na fostaithe. Tá struchtúr na scéime bunaithe ar Shamhail na Seirbhíse Poiblí. Cheadaigh an tAire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta agus an tAire Airgeadais an scéim fostaí seo in 2008. Ceadaíodh an scéim Chéile agus Leanaí in 2009.

Tá na sochair atá iníoctha faoin scéim maoinithe ag an Státchiste.

Tréithe na Scéime

Tá roinnt tréithe sainiúla ag an scéim:

- Íocann an Bord ranníocaíocht chomhaontaithe leis an An Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta.
- Tá gné fostaithe agus gné fostóirí i gceist leis an ranníocaíocht. B'fhiú 25% de phá comhlán ranníocaíocht an fhostóra in 2013, nó 30% maidir le baill foirne ar ÁSPC Aicme B agus D.
- Tá tiomantas ón Roinn Post, Fiontaragus Nuálaíochta le comhaontú ón Roinn Airgeadais, go seasfaidh an Státchiste costas na sochar de réir mar a bhíonn siad dlite.

Go bunúsach, measann an Bord gur ar an mBord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta (PIAB) atá an oibleagáid go fóill sochar scoir a íoc, ach go bhfuil tiomantas tugtha ag an Státchiste maoiniú leordhóthanach a chur ar fáil don PIAB chun oibleagáidí den sórt sin a chomhlíonadh de réir mar a bhíonn siad dlite, ar an gcoinníoll go n-íocann an PIAB ranníocaíochtaí fostaithe agus fostóra ag na rátaí sonraithe. Dá réir sin, aithnítear sna ráitis airgeadais Oibleagáid Sochair Scoir agus Maoiniú Sochair Scoir Státchiste Iarchurtha infhaighte.

Dliteanais na Scéime

Déantar dliteanais scéime arna léiriú ag luach reatha íocaíochtaí amach anseo atá tuillte ag foireann PIAB go dtí seo a thomhas ar bhonn achtúire ag úsáid an mhodha aonad fortheilgthe. Léiríonn costais phinsin sochair a thuilleann foireann PIAB sa tréimhse agus léirítear iad glan ó ranníoca pinsin na bhfostaithe a choimeádann an Roinn. Déantar an méid atá le cur san áireamh sna ráitis airgeadais don Mhaoiniú Sochair Scoir Státchiste Iarchurtha a mheas ag suim a bheidh comhionann leis an meastachán ar an oibleagáid do dhliteanais na scéime pinsin.

Gnóthachain nó Caillteanais Achtúireacha na Scéime

Aithnítear gnóthachan agus caillteanas achtúireacha a eascraíonn ó athruithe i mboinn tuisceana achtúireacha agus ó bharrachais agus easnaimh ó thaithí i Ráiteas Gnóthachain agus Caillteanais Aitheanta Iomlána na bliana ina dtarlaíonn siad agus aithnítear coigeartú comhfhreagrach ar an iarmhéid don Mhaoiniú Sochair Scoir Státchiste Iarchurtha.

Tá costais phinsin sa chuntas Ioncaim agus Caiteachais comhdhéanta de ranníocaíocht an fhostóra i ndáil leis an mbliain.

I mblianta roimhe seo, chuir an Bord na ranníocaíochtaí fostóra de mhuirear ar an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais sa bhliain, amhail is dá mba scéim ranníocaíochtaí sainithe í an scéim. Níl aon ghlan tionchar ag an athrú ar bheartas cuntasaíochta ar an mbarrachas sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais nó ar an gClár Comhardaithe.

Féichiúnaithe

Díscríobhtar drochfhiacha atá ar eolas agus déantar soláthar sonrach d'aon mhéideanna a cheaptar go mbeadh a mbailiú amhrasach.

Cuntas Caipitil

Léiríonn an cuntas caipitil sócmhainní a aistríodh ón Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta sular bunaíodh an Bord. Déantar na sócmhainní a amúchadh ar an mbonn céanna le dímheas ar na sócmhainní seasta gaolmhara d'Fheabhsuithe Léasachta.

An Cuntas Ioncaim agus Caiteachais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2013

Cuid 5

	Nótaí	2013 €	2012 €
Ioncam			
Ioncam ó Tháillí	*1*	**11,260,272**	12,764,769
Ús Infhaighte		**212,061**	263,485
Aistriú ón gCuntas Caipitil	*12*	**222,333**	23,000
Ioncam Eile		**15,012**	65,253
Ioncam Iomlán		**11,709,678**	13,116,507
Caiteachas			
Tuarastail, Pinsin agus costais ghaolmhara	*2*	**5,594,472**	5,392,303
Costais Phróiseála Éileamh	*3*	**1,930,256**	1,710,689
Táillí na gComhaltaí Boird	*2*	**59,850**	66,272
Costais Chóiríochta & Bhunaíochta	*4*	**438,081**	432,241
Earcú, Oiliúint & Oideachas	*4*	**18,278**	49,557
Faisnéis, Taighde & Cumarsáid	*4*	**335,147**	259,496
Costais Dlí & Táillí Gairmiúla	*4*	**242,367**	225,641
Costais Athbhreithnithe Breithiúnach	*4*	**138,816**	166,420
Costais TF	*4*	**313,501**	302,302
Costais Teileachumarsáide		**110,516**	115,495
Riarachán Ginearálta	*4*	**516,246**	474,968
Caillteanas ar Dhiúscairt Shócmhainní Seasta		**245**	172
Dímheas		**567,999**	211,765
Caiteachas Iomlán		**10,265,774**	9,407,321
BARRACHAS DON BHLIAIN		**1,443,904**	3,709,186
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir		**13,915,716**	10,206,530
IARMHÉID AG DEIREADH NA BLIANA		**15,359,620**	13,915,716

Níl aon ghnóthachain ná caillteanais eile ag an mBord sa bhliain airgeadais seachas iad sin a ndéileáiltear leo sna ráitis airgeadais. Is cuid lárnach de na ráitis airgeadais seo iad an Ráiteas faoi Bheartais Chuntasaíochta agus na Nótaí 1 go dtí 17.

Thar ceann an Bhoird

John Lynch
15 Bealtaine 2014

Martin Naughton
15 Bealtaine 2014

Ráiteas ar Ghnóthachain agus ar Chaillteanais Aitheanta Iomlána

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2013

	2013 €	2012 €
Barrachas don bhliain	**1,443,904**	3,709,186
Gnóthachain ó thaithí ar dhliteanais na scéime pinsin	**1,066,000**	161,000
Athruithe i mboinn tuisceana a bhíonn mar bhonn ag luach reatha dliteanais na scéime pinsin	**(355,000)**	(2,648,000)
Coigeartú ar Mhaoiniú Pinsin Iarchurtha	**(711,000)**	2,487,000
Gnóthachain aitheanta iomlána don bhliain	**1,443,904**	3,709,186

Níl aon ghnóthachain ná caillteanais eile ag an mBord sa bhliain airgeadais seachas iad sin a ndéileáiltear leo sna ráitis airgeadais. Is cuid lárnach de na ráitis airgeadais seo iad an Ráiteas faoi Bheartais Chuntasaíochta agus na Nótaí 1 go dtí 17.

Thar ceann an Bhoird

John Lynch

15 Bealtaine 2014

Martin Naughton

15 Bealtaine 2014

Clár Comhardaithe

amhail an 31 Nollaig 2013

	Nótaí	2013 €	2013 €	2012 €	2012 €
Sócmhainní Seasta					
Sócmhainní Inláimhsithe	*5*		**345,999**		905,993
Sócmhainní Reatha					
Féichiúnaithe	*6*	**1,178,403**		1,523,456	
Airgead sa bhanc agus ar láimh		**979,857**		1,331,051	
Taiscí Gearrthéarmacha		**15,018,879**		12,442,348	
Sócmhainní Reatha Iomlána		**17,177,139**		15,296,855	
Dliteanais Reatha					
Creidiúnaithe: Méideanna dlite laistigh de bhliain amháin	*7*	**1,264,937**		1,160,218	
Glan-Sócmhainní Reatha			**15,912,202**		14,136,637
Sócmhainní Iomlána lúide Dliteanais Reatha			**16,258,201**		15,042,630
Soláthar le haghaidh dliteanas agus muirear	*8*		**890,914**		896,914
Sochair Scoir					
Dliteanas Sochair Scoir	*13*		**(14,439,000)**		(13,717,000)
Maoiniú Sochair Scoir Státchiste Iarchurtha	*13*		**14,439,000**		13,717,000
Glan-Sócmhainní i ndiaidh Sochar Scoir			**15,367,287**		14,145,716
Maoinithe Ag:					
Cuntas Caipitil	*12*		**7,667**		230,000
Cuntas Ioncaim & Caiteachais			**15,359,620**		13,915,716
An tIomlán Maoinithe ag:			**15,367,287**		14,145,716

Is cuid lárnach de na ráitis airgeadais seo é an Ráiteas faoi Bheartais Chuntasaíochta agus na Nótaí 1 go dtí 17.

Thar ceann an Bhoird

John Lynch

15 Bealtaine 2014

Martin Naughton

15 Bealtaine 2014

Cuid 5

Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2013

	Nótaí	2013 €	2012 €
Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid			
Glan Sreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibríochta	*9*	**2,021,526**	3,420,329
Aischuir ar Infheistíochtaí agus Seirbhísiú Airgeadais			
Ús Bainc		**212,061**	263,485
Sreabhadh Airgid roimh Chaiteachas Caipitil		**2,233,587**	3,683,814
Caiteachas Caipitil			
Ceannach Sócmhainní Seasta Inláimhsithe	*5*	**(8,251)**	(202,696)
Glan eis-sreabhadh Airgid ó Chaiteachas Caipitil		**(8,251)**	(202,696)
Gluaiseacht Airgid Tirim don Bhliain	*9*	**2,225,337**	3,481,118

Thar ceann an Bhoird

John Lynch

15 Bealtaine 2014

Martin Naughton

15 Bealtaine 2014

Cuid 5

Nótaí leis na Ráitis Airgeadais

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2013

Cuid
5

1 Ioncam ó Tháillí

	2013 €	2012 €
Ioncam ó Tháillí Éilitheoirí	**1,377,474**	1,297,296
* Ioncam ó Tháillí Freagróirí	**9,882,798**	11,467,473
	11,260,272	12,764,769

* Laghdaíodh an Táille Freagróirí ó €850 go €600 le haghaidh Fógraí Foirmiúla arna n-eisiúint ón 1 Eanáir 2013. Tá an táille freagróirí i ndáil leis an mBord a bheith ag déileáil le hiarratas (mar a luaitear san Acht PIAB). Aithnítear an táille freagróra mar thoiliú ar phróiseas Injuriesboard.ie. 7.4 mí an meántréimhse ama chun measúnú ar éileamh a thabhairt chun críche in 2013.

2 i) Tuarastail, Pinsin agus Costais Ghaolmhara

	2013 €	2012 €
Tuarastail	**4,008,610**	3,997,627
* Ranníocaíochtaí Aoisliúntais an Fhostóra	**1,031,643**	1,030,767
Ranníocaíochtaí ÁSPC an Fhostóra	**366,479**	363,909
	5,406,732	5,392,303
** Costais Eile	**187,740**	0
	5,594,472	5,392,303

* Asbhaineadh €287,075 mar Asbhaint a Bhaineann le Pinsean agus íocadh é leis an Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta in 2013. €282,268 a asbhaineadh agus a íocadh in 2012.

** Áirítear ar chostais eile €43,703 a bhaineann le tuarastal arna athmhuirearú le haghaidh ball foirne ar ath-imlonnú agus €144,037 fabhraithe – na ranníocaíochtaí pinsin fostóra breise a bhain le Iúil-Nollaig 2006 chun an leibhéal ranníocaíochta a ardú ag teacht leis an leibhéal a luaitear i Nóta 13.

An Líon Foirne

An meán-líon foirne fostaithe go díreach ag an mBord	67	69

Díolaíochtaí an Phríomh-Fheidhmeannaigh		
Patricia Byron		
Tuarastal	173,310	178,793

Áirítear ar an bhfigiúr tuarastail thuas €11,000 le haghaidh liúntas cairr, arb ionann é agus €10,994 in 2012. Cuireadh deireadh le híocaíochtaí a bhain le feidhmíocht in 2010. Tá teidlíochtaí pinsin an Phríomhfheidhmeannaigh de réir théarmaí Scéim Eiseamláireach na hEarnála Poiblí.

2 ii) Táillí agus Costais an Bhoird

	2013 €	2012 €
Táillí an Bhoird	**59,850**	66,272

De réir an Chomhalta Boird

* Dorothea Dowling – Cathaoirleach	**0**	9,747
Joe O'Toole	**11,970**	11,970
Tom Noonan	**11,970**	11,970
Jerry Fitzpatrick	**11,970**	11,970
Martin Naughton	**11,970**	8,845
John Lynch	**11,970**	4,988
Frank Cunneen	**0**	3,391
John Fay	**0**	3,391
	59,850	66,272

* Cuireadh deireadh le táillí Boird a íoc leis an gCathaoirleach, Dorothea Dowling, an 21 Meitheamh 2012, i ndiaidh don Bhord soiléiriú a lorg maidir le infheidhmeacht an phrionsabail leasaithe Duine Amháin, Tuarastal Amháin a d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i Samhain 2011.

Níor íocadh táille ar bith leis na Comhaltaí Boird seo a leanas i rith 2013: Breda Power, Bernard Sheridan, Fionnuala O'Loughlin, Sean Murphy agus Karen O'Leary mar gheall gur cuireadh an prionsabal Duine Amháin, Tuarastal Amháin i bhfeidhm.

Níor íocadh aon chostais le comhaltaí Boird do 2013.

3 Costais Phróiseála Éileamh

	2013 €	2012 €
Costais an Ionaid Seirbhíse Seachfhoinsithe	**1,930,256**	1,710,689
Táillí Liachta a bhain le hÉilimh	**5,775,068**	5,282,507
Táillí Eile a bhain le hÉilimh	**134,290**	113,382
Costais a bhain le hÉilimh a bheidh le hAisíoc	**(5,909,358)**	(5,395,889)
	1,930,256	1,710,689

* Mar chuid den phróiseas (féach Nóta 1) coinníonn an Bord seirbhísí raon cleachtóirí gairmiúla, ina measc dochtúirí teaghlaigh, lianna comhairleacha agus achtúirí. Cuireann an t-eolas a fuarthas eolas ar fáil do na Measúnóirí Reachtúla, eolas atá de dhíth orthu chun measúnú ar dhamáistí a dhéanamh. Athraíonn leibhéal na gcostas próiseála éilimh de réir an éilimh. Mar gheall ar an meán amlíne a bhaineann leis an bpróiseas beidh costais próiseála éileamh tabhaithe in 2014 a bhaineann le toilithe a fuarthas in 2013, níl na costais seo le feiceáil sna ráitis airgeadais. Aisíocann an freagróir na costais seo agus costais eile a bhaineann le héileamh ar ais chuig an mBord.

4 Caiteachas

	2013	2012
	€	**€**
Costas Chóiríochta & Bhunaíochta		
Cíos, Rátaí agus Muirir Seirbhíse	**309,055**	308,681
Glanadh agus Slándáil	**52,736**	54,254
Solas & Teas, Cothabháil agus Eile	**76,290**	69,306
	438,081	432,241
Costais a bhaineann le hEarcú, Oiliúint & Oideachas	**€**	**€**
Oiliúint, Oideachas agus costais eile	**17,587**	48,143
Fógraíocht, Agallaimh agus costais earcaíochta eile	**691**	1,414
	18,278	49,557
Costais a bhain le Faisnéis, Taighde & Cumarsáid	**€**	**€**
Feasacht Phoiblí	**164,335**	111,776
Fógraíocht – Eile	**144,515**	120,974
Bileoga Eolais/Bróisiúir & Foilseacháin	**26,297**	26,746
	335,147	259,496
Costais Dlí & Táillí Gairmiúla	**€**	**€**
Táillí Staitistiúla, Iniúchta Inmheánaigh agus Gairmiúla eile	**141,521**	120,958
Táillí Iniúchta	**14,075**	12,925
Comhairlí Ginearálta Dlí	**86,771**	91,758
	242,367	225,641
Costais Athbhreithnithe Breithiúnach	**€**	**€**
Soláthar d'Athbhreithniú Breithiúnach (Nóta 9)	**200,499**	634,637
Scaoileadh le Soláthar d'Athbhreithniú Breithiúnach	**(61,683)**	(468,217)
	138,816	166,420

4 Caiteachas (nóta ar lean)

	2013 €	2012 €
Costais TF		
Forbairt Bogearraí TF	**51,183**	(26,979)
Táillí Ceadúnais TF	**127,142**	194,231
Tacaíocht & Cothabháil TF	**111,279**	112,815
Earraí Inchaite & Oiliúint TF	**17,153**	18,508
Costais Eile TF	**6,744**	3,727
	313,501	302,302

Riarachán Ginearálta	**€**	**€**
Postas	**298,893**	332,681
Taisteal & Cothabháil	**4,070**	4,454
Stáiseanóireacht Oifige	**36,045**	25,128
Árachas	**52,318**	51,556
Foireann Shealadach	**0**	5,062
Costais Éagsúla	**11,220**	11,634
Caiteachas a Bhain le Fostaithe	**3,748**	5,077
Ús Íoc Pras	**2,842**	735
Soláthar d'Fhiacha Amhrasacha	**(19,180)**	(115,239)
Táillí Díscríofa ó Fhreagróirí	**94,300**	109,150
Táillí Díscríofa a Bhain le hÉilimh	**31,990**	44,730
	516,246	474,968

5 Sócmhainní Seasta

	Feabhsuithe Léasachta	Crua-Earraí/ Bogearraí TF	Trealamh Oifige	Fearais & Feistis	Troscán Oifige	Iomlán
	€	€	€	€	€	€
Costas/Luacháil						
Amhail an 1 Eanáir	832,665	1,357,772	178,277	52,324	243,143	2,664,181
Breiseanna	0	54,650	0	0	0	54,650
* Coigeartuithe	0	(46,399)	0	0	0	(46,399)
* Diúscairtí	0	(476,309)	(121,416)	(16,362)	(196,921)	(811,009)
Amhail an 31 Nollaig	832,665	889,714	56,861	35,961	46,222	1,861,423
Dímheas Carntha						
Amhail an 1 Eanáir	396,853	914,505	169,649	42,541	234,640	1,758,188
** Muirear	410,158	158,105	1,726	4,495	5,776	580,260
Coigeartuithe	0	(12,261)	0	0	0	(12,261)
Diúscairtí	0	(476,106)	(121,416)	(16,362)	(196,879)	(810,763)
Amhail an 31 Nollaig	807,011	584,243	49,959	30,674	43,537	1,515,424
Glan-Luach Leabhair						
Amhail an 31 Nollaig 2013	**25,654**	**305,471**	**6,902**	**5,287**	**2,685**	**345,999**
Amhail an 31 Nollaig 2012	435,812	443,267	8,628	9,783	8,503	905,992

* Mar thoradh ar athbhreithniú ar an gclár Sócmhainní Seasta i rith na bliana, baineadh sócmhainní a raibh glan-luach leabhair de nialas agus costas €778,505 ag baint leo den chlár. Ní raibh sócmhainní eile de luach €46,399 in úsáid ag deireadh na bliana agus aistríodh na costais go dtí Costais TF – Forbairt Bhogearraí.

** Déanann an Comhaontú Léasa soláthar do chlásal scoir agus cuireadh i bhfeidhm é, le héifeacht ó Aibreán 2014. Mar thoradh air sin, rinneadh athchóiriú ar shaol úsáideach na bhFeabhsuithe Léasachta chun an téarma léasa laghdaithe de 10 mbliain a léiriú, as a leanann muirear dímheasa breise de €368,486 i leith Feabhsuithe Léasachta.

6 Féichiúnaithe

		2013 €	2012 €
Méideanna dlite laistigh de bhliain amháin			
Táillí Infhaighte	Táillí ó Fhreagróirí	**605,150**	839,000
	Táillí a bhaineann le hÉilimh	**544,013**	603,639
Soláthar d'Fhiacha Amhrasacha		**(120,289)**	(139,469)
Ús Infhaighte		**22,884**	47,321
Réamhíocaíochtaí		**105,015**	162,786
Féichiúnaithe Eile		**21,630**	10,179
		1,178,403	1,523,456

Íocann Injuriesboard.ie an costas pinsin do bheirt phinsinéirí InjuriesBoard.ie agus déanann an Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta an costas sin a aisíoc. D'aisíoc an Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta an costas €55,085 ina iomlán in 2013 roimh dheireadh na bliana.

Cuid 5

7 Creidiúnaithe

	2013 €	2012 €
Méideanna dlite laistigh de bhliain amháin		
Creidiúnaithe Trádála	**105,347**	237,828
Fabhruithe	**620,876**	520,406
Cánacha & Leas Sóisialach	**224,322**	213,926
Dliteanas Pinsin – inaisíoctha leis an Roinn Post, Fiontar & Nuálaíochta	**258,635**	115,346
Creidiúnaithe Eile	**55,757**	72,712
	1,264,937	1,160,218

8 Soláthar le haghaidh Dliteanas – Athbhreithniú Breithiúnach

	2013 €	2012 €
Iarmhéid Tosaigh	**896,915**	911,148
Soláthar Breise (Nóta 4)	**200,499**	634,637
Aisiompaithe le linn na bliana – Cásanna S.44 (Nóta 4)	**0**	(28,496)
Úsáidte i rith na Bliana	**(206,500)**	(620,375)
Iarmhéid Deiridh	**890,914**	896,914

Seasann na soláthairtí do mheastachán stuama na ndliteanas a d'fhéadfadh a theacht chun cinn do thríú páirtithe, i leith caingne dlí a cuireadh in iúl roimh dheireadh na bliana. De bharr nádúr a chuid oibríochtaí, tá an Bord rannpháirteach i gcaingne dlí éagsúla, go príomha in athbhreithniú breithiúnach ar ailt an Achta um Bhord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta 2004.

8 Soláthar le haghaidh Dliteanas – Athbhreithniú Breithiúnach (nóta ar lean)

Tá na soláthairtí bunaithe ar mheasúnú na gcostas dóchúla a bhainfidh le caingne atá ar eolas a chosaint chomh fada is a mheastar gur féidir brath ar mheastachán na gcostas sin. Áirítear ar na boinn tuisceana a rinneadh agus leibhéal cuí an tsoláthair á mheas, an toradh is dóchúla a bheidh ar chaingne, an treocht amach anseo ar chostais dlí (ár gcostais féin agus costais thríú páirtithe araon) agus an dáta a mheasfar a éistfear leis an gcaingean. Tá an Bord sásta go bhfuil an meastachán is fearr déanta aige ar an soláthar cuí sna ráitis airgeadais don toradh is dóchúla, d'fhéadfadh an soláthar a bheith faoi réir leasaithe ó am go ham de réir mar a chuirtear eolas breise ar fáil.

9 i) Réiteach Barrachais don Bhliain chuig Glan Sreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin

	2013 €	2012 €
Barrachas don Bhliain	**1,443,904**	3,709,186
Ús Bainc	**(212,061)**	(263,485)
Diúscairt sócmhainní seasta	**245**	172
Míreanna nach Airgead Tirim iad		
Aistriú Cuntas Caipitil	**(222,333)**	(23,000)
Muirear Dímheasa		
– Sócmhainní Seasta Inláimhsithe	**567,999**	211,765
(Ardú)/Laghdú ar Fhéichiúnaithe	**345,054**	(43,548)
Ardú/(Laghdú) ar Chreidiúnaithe	**104,719**	(156,525)
Ardú/(Laghdú) ar Sholáthar le haghaidh Dliteanas	**(6,001)**	(14,236)
Glan Sreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibríochta	**2,021,526**	3,420,329

9 ii) (Laghdú)/Ardú ar Airgead Tirim

	2013 €	2012 €
Réiteach ar (Laghdú) Ardú/Airgid go hAirgead Tirim sa Bhanc		
Gluaiseacht Airgid Tirim don Bhliain	**2,225,337**	3,481,118
Airgead sa Bhanc amhail an 1 Eanáir	**13,773,399**	10,292,281
Airgead sa Bhanc amhail an 31 Nollaig	**15,998,736**	13,773,399

10 Dliteanas Teagmhasach

Caingne Dlí

Mar a luadh i Nóta 8, bíonn an Bord, ó am go ham, páirteach i gcaingne dlí éagsúla. Bunaithe ar roinnt tosca, creideann an Bord gur dócha go gcuirfear breis gníomhartha in iúl le linn 2014.

11 Tiomantais Airgeadais

Léasanna oibríochta

Tá áitreabh ag an mBord ag Teach Grain, Halla an Mhalartáin, Cearnóg Belgard Thuaidh, Tamhlacht, Baile Átha Cliath 24. Tá an t-áitreabh ar léas ag Oifig na nOibreacha Poiblí agus íocann an Bord na costais léasa. Mairfidh an léas fiche bliain ag tosú ó 2004 le cíos tosaigh de €188,554 sa bhliain. Déantar athbhreithnithe cíosa ag tús an séú bliain, an aonú bliain déag agus na séú bliana déag den léas.

Cuireadh an clásal scoir sa léas, dar dáta Aibreán 2014, i bhfeidhm ag an léasaí (Oifig na nOibreacha Poiblí). Tá idirbheartaíocht maidir le léas nua ar bun idir an OPW agus úinéir an áitribh.

	2013 **€**	**2012** **€**
Dlite laistigh de bhliain amháin	**62,851**	0
Dlite tar éis bliain amháin agus roimh cúig bliana	**0**	188,554
	62,851	188,554

12 Cuntas Caipitil

	2013 **€**	**2012** **€**
Iarmhéid amhail an 1 Eanáir	**230,000**	253,000
Amúchadh ag teacht le dímheas sócmhainní	**(222,333)**	(23,000)
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig	**7,667**	230,000

Léiríonn an cuntas caipitil sócmhainní a aistríodh ón Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta sular bunaíodh an Bord. Déantar na sócmhainní a amúchadh ar an mbonn céanna le dímheas ar na sócmhainní seasta gaolmhara d'Fheabhsuithe Léasachta.

Ag eascairt ón gcinneadh an clásal scoir sa Chomhaontú Léasa a chur i bhfeidhm, rinneadh athchóiriú ar shaol úsáideach na bhFeabhsuithe Léasachta chun an laghdú ó 20 bliain go 10 mbliana ar an téarma léasa a léiriú. An toradh air sin ná ardú €199,333 ar an leibhéal amúchta ar shócmhainní a raibh costas bunaidh €460,000 ag baint leo.

13 Cóireáil Chuntasaíochta do Shochair Scoir

Feidhmíonn an Bord scéim phinsin shochair shainithe do na fostaithe. Tá struchtúr na scéime bunaithe ar Shamhail na Seirbhíse Poiblí. Cheadaigh an tAire Fiontar, Trádála agus Fostaíochta agus an tAire Airgeadais an scéim fostaí seo in 2008. Ceadaíodh an scéim Chéile agus Leanaí in 2009.

Tá na sochair atá iníoctha faoin scéim maoinithe ag an Státchiste. Tá roinnt tréithe sainiúla ag an scéim:

- Íocann an Bord ranníocaíocht chomhaontaithe leis an An Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta.
- Tá an ranníocaíocht comhdhéanta de ghné an fhostaithe agus de ghé an fhostóra. Déanann fostaithe a bhfuil árachas iomlán acu chun críocha ÁSPC ranníocaíochtaí ag ráta de 3.5% den ghlan luach saothair móide 3.0% den luach saothair. B'fhiú 25% de phá comhlán ranníocaíocht an fhostóra in 2013, nó 30% maidir le baill foirne ar ÁSPC Aicme B agus D.
- Tá tiomantas ón Roinn Post, Fiontar agus Nuálaíochta le comhaontú ón Roinn Airgeadais, go seasfaidh an Státchiste costas na sochar de réir mar a bhíonn siad dlite.

Luacháil Achtúireach

Choimisiúnaigh an Bord luacháil achtúireach ar dhliteanais fhabhraithe amhail dáta an chláir chomhardaithe agus ar chostas na sochar (costas seirbhíse) a fabhraíodh le linn na bliana. Déantar an luacháil seo, a bunaíodh ar mhodh chreidiúint Réamh-mheasta an Aonaid, ar na boinn tuisceana seo a leanas:

Ráta Bliantúil Sílte

	2013	**2012**	**2011**
Ráta lascaine	**3.90%**	4.00%	4.90%
Bonn Tuisceana boilscithe (Praghsinnéacs Tomhaltóirí)	**2.00%**	2.00%	2.00%
Arduithe ar thuarastal	**3.25%**	3.25%	3.25%
Arduithe ar phinsin Stáit	**2.50%**	2.50%	2.50%
Arduithe ar phinsin ata á n-íoc	**2.75%**	2.75%	2.75%

Chomh maith leis sin, rinneadh na boinn tuisceana déimeagrafacha seo a leanas amhail an 31 Nollaig 2012 agus an 31 Nollaig 2013.

Ionchas saoil ag 65 bliain d'aois

Fear atá 40 bliain d'aois faoi láthair	**24.9 bliain**
Fear atá 65 bliain d'aois faoi láthair	**22.0 bliain**
Bean atá 40 bliain d'aois faoi láthair	**25.9 bliain**
Bean atá 65 bliain d'aois faoi láthair	**23.6 bliain**

Bunaithe ar an méid thuas, is ionann luach láithreach na ndliteanas ag dáta an chláir chomhardaithe agus €14,439,000 [2012: €13,717,000], agus is ionann an costas seirbhíse (a ríomhtar de réir na mbonn tuisceana roimhe seo) don bhliain agus €922,000 [2012: €725,000].

13 Cóireáil Chuntasaíochta do Shochair Scoir (nóta ar lean)

Anailís ar na costais phinsin iomlána gearrtha ar chaiteachas

	2013	2012
Ranníocaíocht iomlán an fhostóra	**1,031,643**	1,030,767
Costas seirbhíse reatha	**922,000**	725,000
Costas Úis	**566,000**	508,000
Costas seirbhíse roimhe seo	**0**	0
Coigeartú ar Mhaoiniú Pinsin Státchiste Iarchurtha	**(1,488,000)**	(1,233,000)
Iomlán gearrtha ar an gCuntas Ioncaim & Caiteachais	**1,031,643**	1,030,767

* Áirítear ar an gCostas Seirbhíse Reatha ranníocaíochtaí fostaithe arb ionann iad agus €190,000 in 2013 agus €189,000 in 2012.

Gluaiseacht i nglan-dliteanas pinsin

	2013	2012
Glan-Dliteanas Pinsin amhail an 1 Eanáir	**13,717,000**	10,052,000
Costas Seirbhíse Reatha	**922,000**	725,000
Costas Úis	**566,000**	508,000
Costas seirbhíse roimhe seo	**0**	0
(Gnóthachain)/caillteanais ó thaithí ar dhliteanais na scéime	**(1,066,000)**	(161,000)
Athruithe ar bhoinn tuisceana	**355,000**	2,648,000
Sochair a íocadh i rith na bliana	**(55,000)**	(55,000)
Glan-Dliteanas Pinsin amhail an 31 Nollaig	**14,439,000**	13,717,000

Stair dhliteanais agus taithí scéime (gnóthachain)/caillteanais

	2013	2012
Athruithe ar bhoinn tuisceana a bhíonn mar bhonn ag luach reatha	**355,000**	2,648,000
Luach dhliteanais na scéime pinsin	**(2.40%)**	(19.30%)
Gnóthachain/(caillteanais) ó thaithí ar dhliteanais	**(1,066,000)**	(161,000)
% de dhliteanais ag deireadh na bliana	**(7.38%)**	(1.17%)
Dliteanais Scéime	**14,439,000**	13,717,000

14 Coigeartú na bliana roimhe – Cuntasaíocht do Shochair Scoir

Mar a bhí cúrsaí go dtí 31 Nollaig 2012

Is mar a mhínítear i Nóta 13 thuas a bhí (agus atá) na socruithe a bhí ar bun maidir le sochair scoir d'fhostaithe. Tá breithiúnas déanta ag an mBord cheana go dtagann na socruithe seo faoin sainmhíniú ar scéim ranníocaíochtaí sainithe arna sainmhíniú ag FRS 17. Dá réir sin, tá cuntasaíocht déanta ag an mBord cheana ar a ranníocaíochtaí fostóra de réir fhorálacha alt 7 den Chaighdeán, i.e. trí chostas na ranníocaíochtaí inaisíoctha leis an scéim sa bhliain a ghearradh ar an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais.

Mar a bhí cúrsaí le héifeacht ón 1 Eanáir 2013

Mar a míníodh sa nóta faoi bheartas cuntasaíochta do shochair scoir, i ndiaidh athbhreithniú a dhéanamh ar na beartais chuntasaíochta go léir, measann an Bord anois go bhfuil an oibleagáid iomlán fós air maidir le dliteanais aoisliúntais shochair shainithe a shocrú agus tá sócmhainn chomhfhreagrach aige i bhfoirm méid infhaighte ón Státchiste. Dá réir sin, aithnítear oibleagáidí an Bhoird maidir le hoibleagáidí pinsin mar oibleagáid shochair shainithe faoi fhorálacha FRS 17 maille le coigeartuithe iomchuí chun na gealltanais ón Státchiste a léiriú. Is ionann sin agus athrú ar bheartas cuntasaíochta agus cruthaíonn sé an gá le coigeartú na bliana roimhe ar na méideanna a tuairiscíodh cheana i ndáil leis an mbliain dar críoch 31 Nollaig 2012, a shonraítear mar seo a leanas:

Leasú ar ráitis airgeadais don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2013

Níl aon tionchar ag an athrú roimhe sin ar an mbeartas cuntasaíochta ar Ioncam agus Caiteachas an Bhoird don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2012 (ná blianta roimhe sin). Níl aon choigeartuithe ar na hiarmhéideanna maidir le cúlchistí arna dtabhairt ar aghaidh ó bhlianta roimhe seo amhail an 1 Eanáir 2012. Léirítear na leasuithe seo a leanas sa Ráiteas ar Ghnóthachain agus Caillteanais Aitheanta Iomlána don bhliain dar críoch 31 Nollaig, 2012.

	2012 mar a foilsíodh	**Gluaiseacht**	**2012 Athshonraithe**
Gnóthachain ó thaithí ar dhliteanais na scéime pinsin	–	161,000	161,000
Athruithe i mboinn tuisceana a bhíonn mar bhonn ag luach reatha dliteanais na scéime pinsin	–	(2,648,000)	(2,648,000)
Coigeartú maidir le maoiniú pinsin Státchiste iarchurtha	–	2,487,000	2,487,000

Léirítear na leasuithe seo a leanas sa Chlár Comhardaithe amhail an 31 Nollaig 2012.

	2012 mar a foilsíodh	**Gluaiseacht**	**2012 Athshonraithe**
Gnóthachain ó thaithí ar dhliteanais na scéime pinsin	–	(13,717,000)	(13,717,000)
Coigeartú maidir le maoiniú pinsin Státchiste iarchurtha	–	13,717,000	13,717,000

15 Leasanna Chomhaltaí an Bhoird

De réir an Chóid Chleachtais do Rialachas Comhlachtaí Stáit, chuir an Bord Cód Iompair Ghnó i bhfeidhm do Chomhaltaí an Bhoird agus d'fhostaithe. Áirítear sna cóid sin treoir maidir le faisnéisiú leasanna chomhaltaí an Bhoird agus chloígh an Bord leis na nósanna imeachta seo i rith na bliana agus atá clúdaithe ag na ráitis airgeadais seo. Níl aon idirbhearta sa tréimhse a raibh leas ann do na comhaltaí.

16 Figiúirí Comparáideacha

Tá athghrúpáil déanta ar roinnt coigeartuithe nó cuireadh i láthair arís iad ar an mbonn céanna leo sin don bhliain reatha.

17 Ceadú na Ráiteas Airgeadais

Cheadaigh an Bord na ráitis airgeadais an 11 Márta 2014.

Aguisíní

Aguisín 1 – Próiseas InjuriesBoard.ie

Aguisín 2 – An Eagraíocht

Aguisín 3 – Anailís Gheografach ar Éilimh

Aguisín 1

Próiseas InjuriesBoard.ie

De réir an Achta um Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta 2003, ní mór gach éileamh díobhála pearsanta, seachas líon beag catagóirí éileamh, a chur ar aghaidh chuig InjuriesBoard.ie, mura mbíonn siad socraithe go díreach idir na páirtithe.

Déantar achoimre sa tábla thíos ar na céimeanna a bhaineann le próiseas éileamh InjuriesBoard.ie.

Céim	**Tuairisc**
Céim 1	Cuireann an tÉilitheoir an t-éileamh in iúl do InjuriesBoard.ie trí Ionad Seirbhísí InjuriesBoard.ie nó ar líne trí www.injuriesboard.ie.
	Is féidir teagmháil a dhéanamh leis an Ionad Seirbhísí ar an bhfón ó Luan go hAoine, 8am go 8pm ar LóGhlao 1890829121 nó ar an bpost chuig Bosca Poist 8, Cloich na Coillte, Contae Chorcaí.
Céim 2	Tugann ionadaí ó InjuriesBoard.ie cúnamh don Éilitheoir leis an iarratas.
Céim 3	Cuireann an tÉilitheoir isteach iarratas agus Foirm Measúnaithe Míochaine.
Céim 4	Cuireann InjuriesBoard.ie an Freagróir ar an eolas faoin éileamh.
Céim 5	Toilíonn an Freagróir le measúnú InjuriesBoard.ie.*
Céim 6	Déantar measúnú agus cuirtear an tÉilitheoir agus an Freagróir ar an eolas faoi shuim na dámhachtana.
Céim 7	Glacann an dá Pháirtí leis an dámhachtain agus eisíonn InjuriesBoard.ie 'Ordú Íocaíochta' ag ordú ar an bhFreagróir an dámhachtain a íoc leis an Éilitheoir.
Céim 8	Faigheann an tÉilitheoir an íocaíocht agus tá deireadh leis an ábhar.

* Mura dtoilíonn an Freagróir leis an measúnú nó má dhiúltaíonn ceachtar páirtí don mheasúnú, eiseoidh an PIAB 'Údarú' don Éilitheoir a údaraíonn dó nó di leanúint lena n-éileamh trí na cúirteanna, más mian leis nó léi sin a dhéanamh. Tá gá le húdarú an Bhoird má tá éileamh le dul ar aghaidh chuig na Cúirteanna/ dlíthíocht.

Aguisín 2

An Eagraíocht

Struchtúr na hEagraíochta

Léirítear sa chuid seo a leanas struchtúr eagraíochtúil InjuriesBoard.ie. Tá InjuriesBoard.ie faoi stiúir Bord Stiúrthóirí (mionsonraí thíos).

An tAire Post, Fiontar agus Nuálaíochta a cheapann an Bord agus tá sé comhdhéanta de Chathaoirleach agus 10 gnáthchomhalta, lena n-áirítear an Príomhfheidhmeannach. Tá an Bord freagrach as beartais InjuriesBoard.ie a cheapadh agus dualgais mhuiníne eile a chur i bhfeidhm.

Liosta Iomlán de Chomhaltaí an Bhoird

Ainm	**Post**	**Taifid Tinrimh**
Dorothea Dowling	Cathaoirleach Neamhfheidhmeannach	9 as 9
Joe O'Toole	Leas-Chathaoirleach agus Ainmní ó Chomhdháil na gCeardchumann (ICTU)	9 as 9
Patricia Byron	Príomhfheidhmeannach	9 as 9
Tom Noonan	Ainmní ó Chónaidhm Ghnólachtaí agus Fhostóirí na hÉireann (IBEC)	8 as 9
Jerry Fitzpatrick	Ainmní ó Chónaidhm Árachais na hÉireann	8 as 9
Bernard Sheridan (ar tháinig deireadh lena chomhaltas an 31 Nollaig 2013)	Stiúrthóir Cosanta Tomhaltóra, Banc Ceannais na hÉireann	8 as 9
Breda Power	An Roinn Post, Fiontar & Nuálaíochta	7 as 9
Karen O'Leary (arna ceapadh an 11 Aibreán 2013)	Príomhfheidhmeannach na Gníomhaireachta Náisiúnta Tomhaltóirí	6 as 7
Sean Murphy (a d'éirigh as an 17 Márta 2013)	Príomhfheidhmeannach Gníomhach na Gníomhaireachta Náisiúnta Tomhaltóirí	1 as 2
Martin Naughton	Ainmní ón ICTU	8 as 9
John Lynch	Comhairleoir Gnó	8 as 9
Fionnuala O'Loughlin	Scíciatraí Comhairleach	8 as 9
Stephen Watkins	*Rúnaí an Bhoird*	

Tá sonraí na dtáillí agus na speansais a íocadh le comhaltaí an Bhoird leagtha amach sna Ráitis Airgeadais. Mar ab amhlaidh le blianta roimhe seo, níor íocadh aon speansais le Comhaltaí an Bhoird.

Chomh maith le cruinnithe Boird iomlána tionóladh sé chruinniú de Choiste Iniúchta an Bhoird le linn 2013, ceithre chruinniú de Choiste Airgeadais an Bhoird agus seacht gcruinniú de Choiste Áitreabh an Bhoird.

Comhaltacht Coiste le linn 2013

Iniúchadh	**Airgeadas**	**Áitreabh**
Jerry Fitzpatrick (Cathaoirleach)	Joe O'Toole (Cathaoirleach)	John Lynch (Cathaoirleach)
Dorothea Dowling	Dorothea Dowling	Dorothea Dowling
Joe O'Toole	Jerry Fitzpatrick	Joe O'Toole
Tom Noonan	Martin Naughton	Tom Noonan
Bernard Sheridan		Patricia Byron
John Lynch		

Struchtúr na hEagraíochta

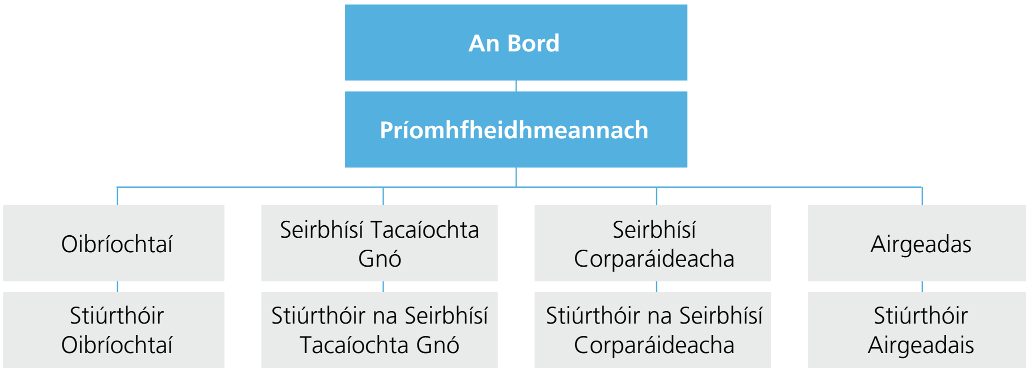

An Fhoireann Bainistíochta Feidhmiúcháin

Is comhalta den Bhord í an Príomhfheidhmeannach Patricia Byron. Tá sí i gceannas ar an bhFoireann Bainistíochta Feidhmiúcháin freisin, lena n-áirítear:

- Maurice Priestley – Stiúrthóir Oibríochtaí
- Helen Moran – Stiúrthóir na Seirbhísí Tacaíochta Gnó
- Stephen Watkins – Stiúrthóir na Seirbhísí Corparáideacha
- Bernadette King – Stiúrthóir Airgeadais

Tá an Príomhfheidhmeannach freagrach as oibríochtaí InjuriesBoard.ie a bhainistiú ó lá go lá, le tacaíocht ó na Stiúrthóirí, Bainisteoirí, Measúnóirí agus Foireann Tacaíochta. Ag deireadh 2013, d'fhostaigh InjuriesBoard.ie 68 duine san oifig i dTamhlacht, Baile Átha Cliath 24.

Ina theannta sin, tá Ionad Seirbhísí Seachfhoinsithe ag InjuriesBoard.ie.

Feidhmeanna Bhord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta

Tá sé de dhualgas ar an mBord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta measúnaithe a dhéanamh ar an mbonn céanna leis na prionsabail chéanna, mar a rialaíonn an líon damáistí i ndlí an torta sna Cúirteanna agus trí thagairt do na prionsabail sin. Tá próiseas InjuriesBoard.ie bunaithe ar an bhfáil atá ar fhaisnéis, taifid, nó doiciméid eile. Ní reáchtálann an Bord éisteachtaí ó bhéal mar is próiseas bunaithe ar dhoiciméid amháin atá sa phróiseas seo, a dhíríonn ar na fíricí liachta seachas ar chur i láthair na bhfíricí i dtimpeallacht sháraíochta. Tá InjuriesBoard.ie freagrach as na feidhmeanna reachtúla seo a leanas chomh maith:

- Doiciméad a ullmhú agus a fhoilsiú (ar a dtabharfar "An Leabhar Cainníochtaí") ina mbeidh treoirlínte ginearálta maidir leis na méideanna a fhéadfar a dhámhadh nó a mheasúnú i ndáil le cineálacha sonraithe díobhála;
- Cur faoi deara anailís costas-tairbhe a dhéanamh ar imeachtaí dlíthiúla agus na próisis ghaolmhara (lena n-áirítear iad sin dá bhforáiltear faoin Acht) atá in úsáid faoi láthair sa Stát chun críocha cúiteamh a dhámhadh i gcomhair díobhálacha pearsanta;
- Bailiú agus anailís sonraí i ndáil leis na méideanna a dhámhtar de bhun caingne sibhialta, nó a chomhaontaítear i socrú caingne sibhialta, lena mbaineann an tAcht seo; agus
- Aon fheidhmeanna breise a thugtar don Bhord faoi Alt 55 den Acht a dhéanamh.

Aguisín 3

Anailís Gheografach ar Éilimh

Tábla 6.1 Briseadh síos na nDámhachtainí de réir Láithreach (bunaithe ar Sheoladh an Éilitheora) 2013 vs. 2012

	2013 Líon na nDámhachtainí	2013 % na nDámhachtainí	2012 Líon na nDámhachtainí	2012 % na nDámhachtainí
Poblacht na hÉireann	**10,404**	**97.6%**	9,888	97.6%
Tuaisceart Éireann	**168**	**1.6%**	143	1.4%
An Ríocht Aontaithe (seachas Tuaisceart Éireann)	**65**	**0.6%**	72	0.7%
An chuid eile den Domhan	**19**	**0.2%**	33	0.3%
IOMLÁN	**10,656**	**100.0%**	**10,136**	**100.0%**

Tábla 6.2 Briseadh síos na nDámhachtainí de réir Láithreach (bunaithe ar Sheoladh an Éilitheora) 2012 vs. 2013

	2012 ML	2012 EL	2012 PL	2012 Iomlán	2013 ML	2013 EL	2013 PL	2013 Iomlán
Poblacht na hÉireann	7,425	792	1,671	9,888	**7,861**	**813**	**1,730**	**10,404**
Tuaisceart Éireann	126	4	13	143	**143**	**8**	**17**	**168**
An Ríocht Aontaithe (seachas Tuaisceart Éireann)	52	3	17	72	**48**	**2**	**15**	**65**
An chuid eile den Domhan	19	8	6	33	**10**	**3**	**6**	**19**
IOMLÁN	**7,622**	**807**	**1,707**	**10,136**	**8,062**	**826**	**1,768**	**10,656**

Tábla 6.3 Briseadh síos na nDámhachtainí de réir Láithreach (bunaithe ar Sheoladh an Éilitheora) 2012 vs. 2013

	2012 ML	2012 EL	2012 PL	2012 Iomlán	2013 ML	2013 EL	2013 PL	2013 Iomlán
Baile Átha Cliath	2,240	295	648	3,183	**2,448**	**281**	**657**	**3,386**
An chuid eile de Chúige Laighean	1,792	187	342	2,321	**1,856**	**223**	**338**	**2,417**
Connachta-Ulaidh*	1,242	87	175	1,504	**1,297**	**77**	**228**	**1,602**
An Mhumhain	2,151	223	506	2,880	**2,260**	**232**	**507**	**2,999**
Lasmuigh den Stát	197	15	36	248	**201**	**13**	**38**	**252**

** Contaetha i bPoblacht na hÉireann*

Aguisíní

Fíor 3.1 Líon na nDámhachtainí in aghaidh an Chontae

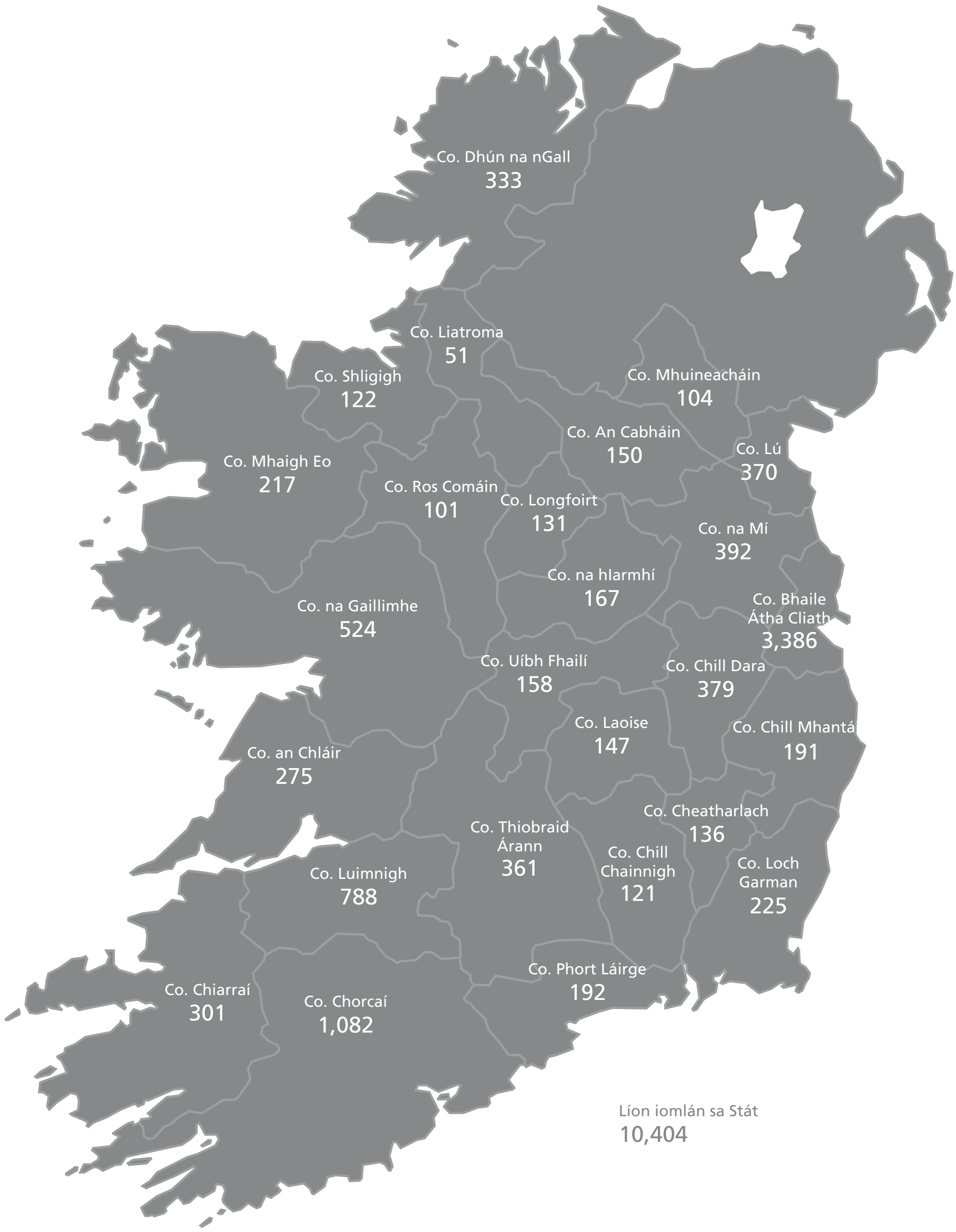

Fíor 3.2 % na nDámhachtainí in aghaidh an Chontae

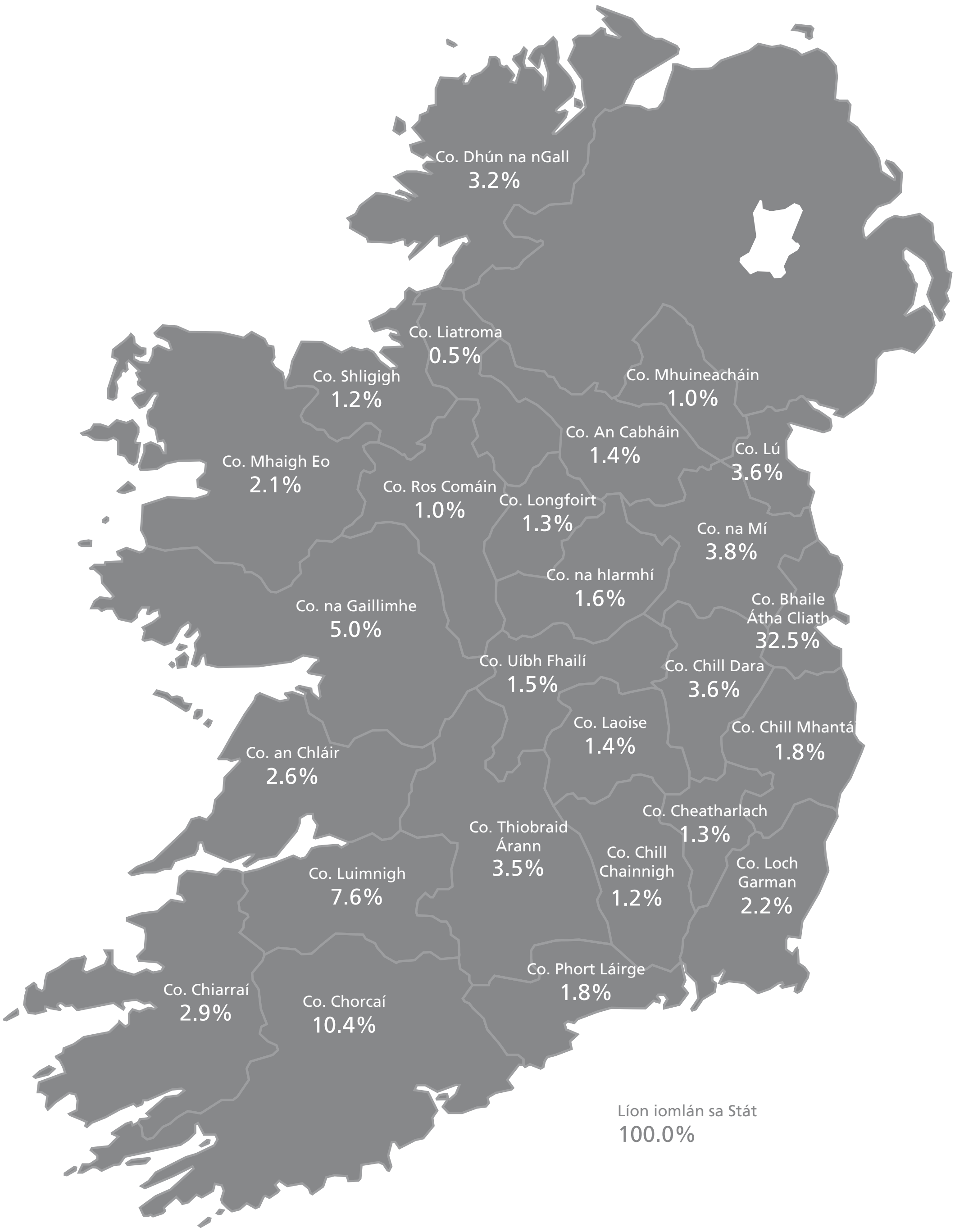

Aguisíní

Aguisíní

Fíor 3.3 % den Daonra Iomlán in aghaidh an Chontae*

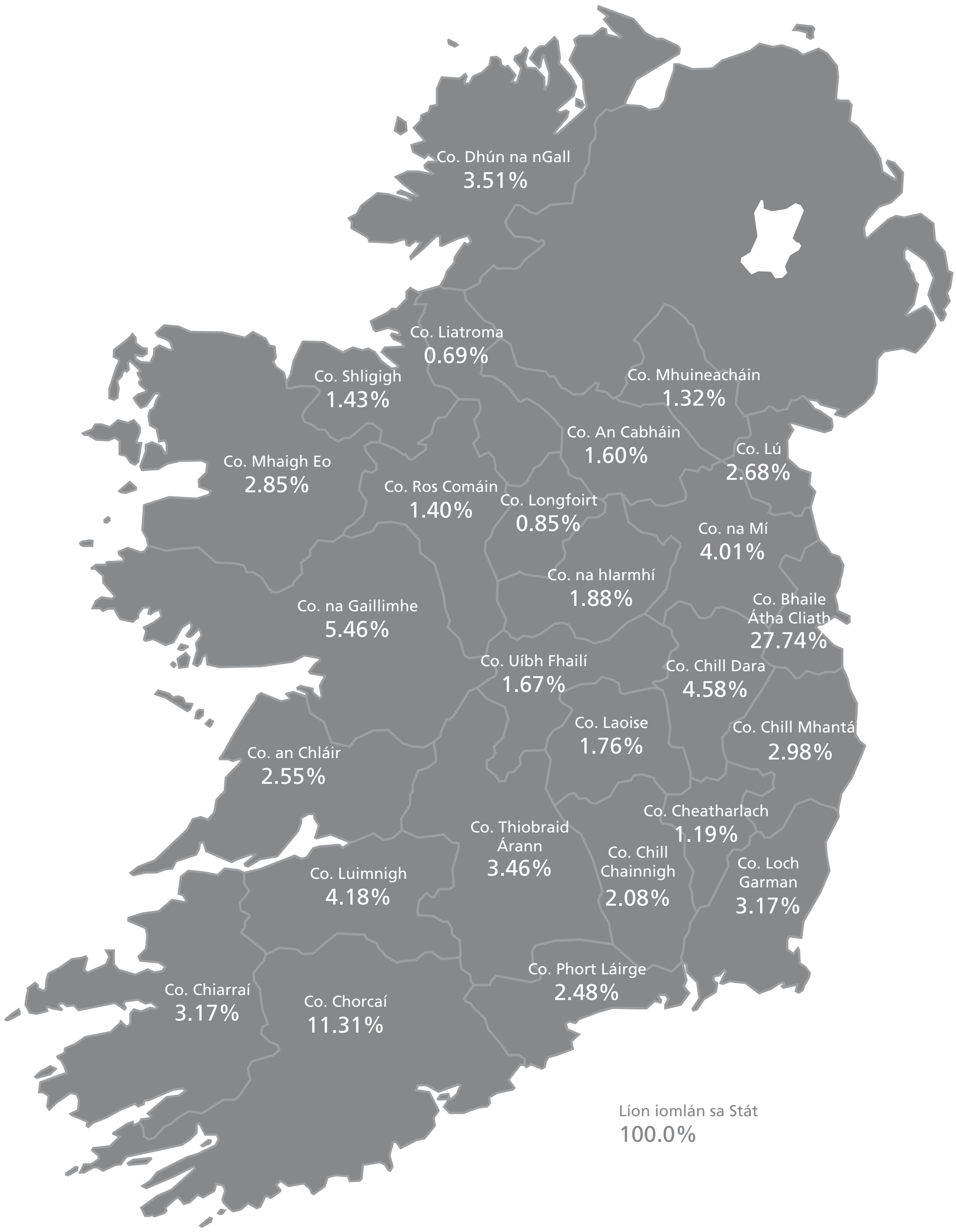

* Bunaithe ar thorthaí daonáirimh na Príomh-Oifige Staidrimh 2011

Fíor 3.4 % Aithrithis Dámhachtainí vs Daonra in aghaidh an Chontae*

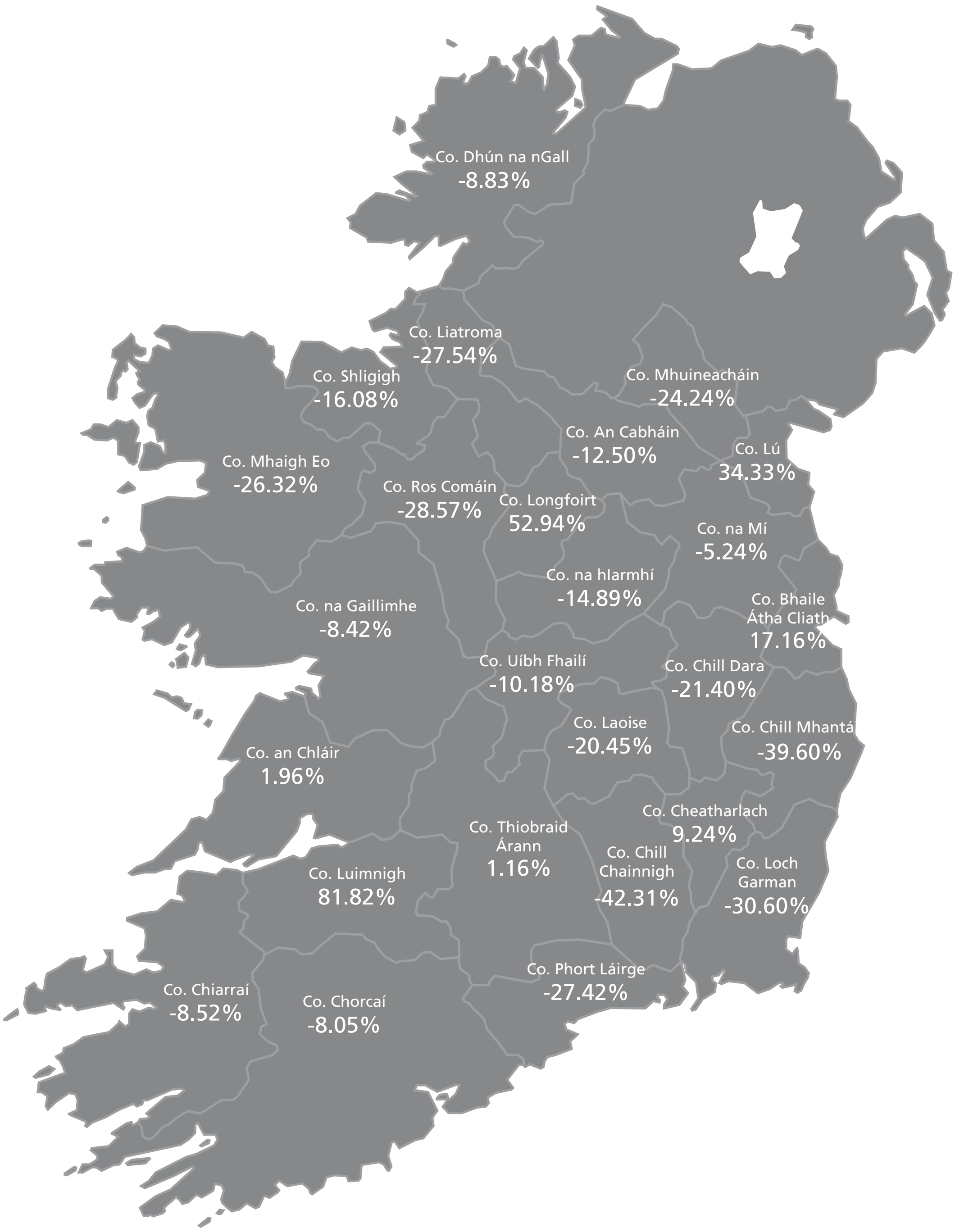

* Bunaithe ar thorthaí daonáirimh na Príomh-Oifige Staidrimh 2011

Aguisíní

Tábla 6.4 An 5 Chontae ag an mBarr de réir Dámhachtainí in aghaidh an duine den daonra 2013

	% na nDámhachtainí in Aghaidh an Chontae	% den Daonra Iomlán sa Chontae	Athraitheas ar Mheánmhéid Náisiúnta
Luimneach	7.6%	4.18%	81.82%
An Longfort	1.3%	0.85%	52.94%
Lú	3.6%	2.68%	34.33%
Baile Átha Cliath	32.5%	27.74%	17.16%
Ceatharlach	1.3%	1.19%	9.24%

Tábla 6.5 An 5 Chontae ag an mBun de réir Dámhachtainí in aghaidh an duine den daonra 2013

	% na nDámhachtainí in Aghaidh an Chontae	% den Daonra Iomlán sa Chontae	Athraitheas ar Mheánmhéid Náisiúnta
Cill Chainnigh	1.2%	2.08%	-42.31%
Cill Mhantáin	1.8%	2.98%	-39.60%
Loch Garman	2.2%	3.17%	-30.60%
Ros Comáin	1.0%	1.40%	-28.57%
Liatroim	0.5%	0.69%	-27.54%

Dámhachtainí Foriomlána 2013

Fíor 3.5 An Líon is Airde Dámhachtainí Foriomlána de réir an Chontae 2013 (Bunaithe ar Sheoladh an Éilitheora)

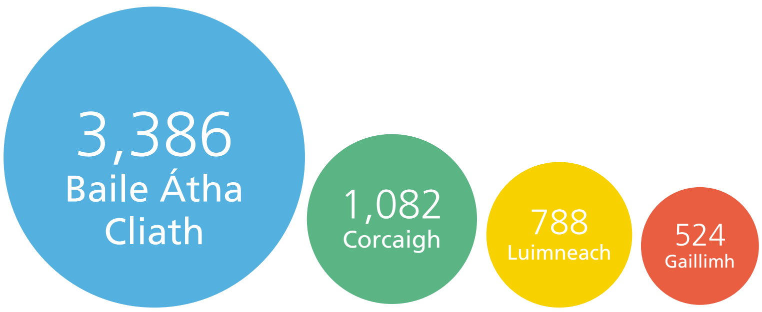

Fíor 3.6 An Líon is Ísle Dámhachtainí Foriomlána de réir an Chontae 2013 (Bunaithe ar sheoladh an éilitheora)

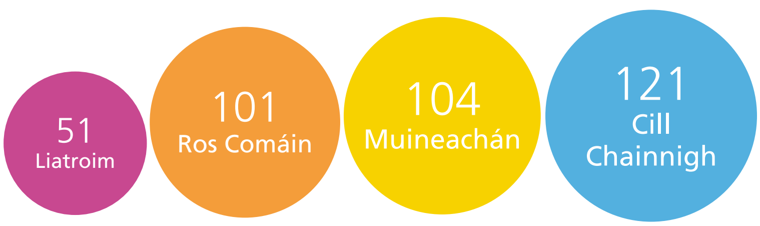

Dámhachtainí Dliteanais Mótair 2013

Fíor 3.7 An Líon is Airde Dámhachtainí Dliteanais Mótair de réir an Chontae 2013 (Bunaithe ar sheoladh an éilitheora)

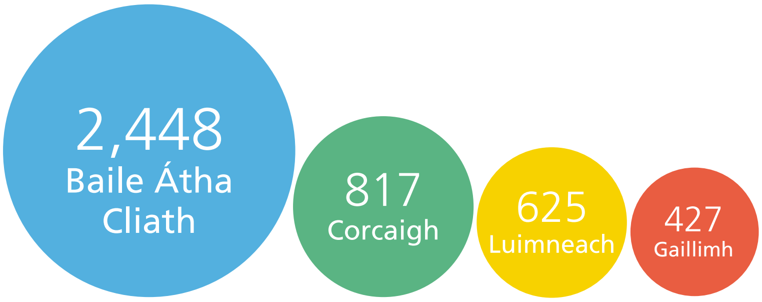

Fíor 3.8 An Líon is Ísle Dámhachtainí Dliteanais Mótair de réir an Chontae 2013 (Bunaithe ar sheoladh an éilitheora)

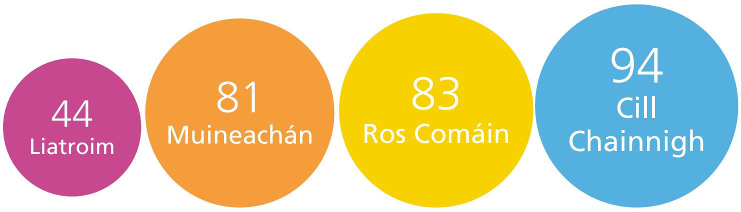

Dámhachtainí Dliteanais Fostóra 2013

Fíor 3.9 An Líon is Airde Dámhachtainí Dliteanais Fostóra de réir an Chontae 2013 (Bunaithe ar sheoladh an éilitheora)

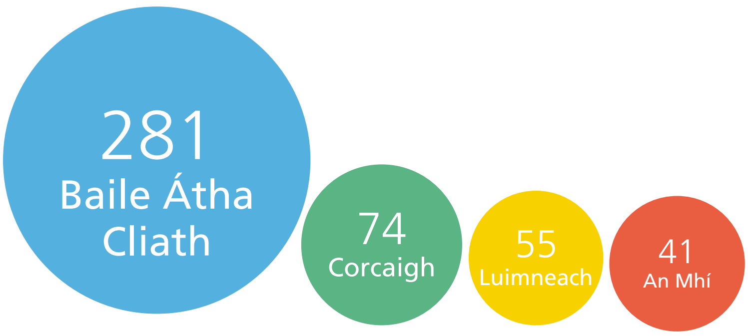

Fíor 3.10 An Líon is Ísle Dámhachtainí Dliteanais Fostóra de réir an Chontae 2013 (Bunaithe ar sheoladh an éilitheora)

Dámhachtainí Dliteanais Poiblí 2013

Fíor 3.11 An Líon is Airde Dámhachtainí Dliteanais Poiblí de réir an Chontae 2013 (Bunaithe ar sheoladh an éilitheora)

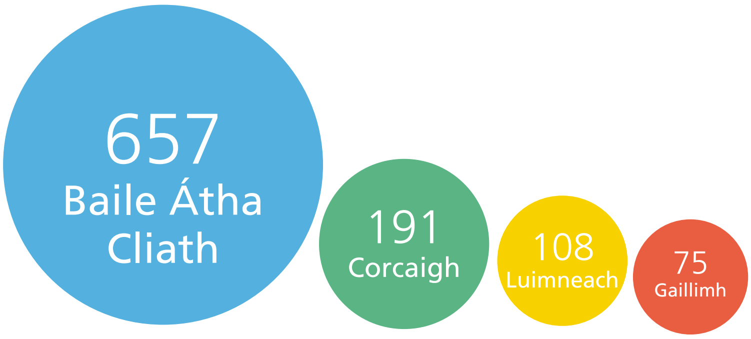

Fíor 3.12 An Líon is Ísle Dámhachtainí Dliteanais Poiblí de réir an Chontae 2013 (Bunaithe ar sheoladh an éilitheora)

Injuries Board.ie

Ionad Seirbhísí ar Oscailt:
Luan go hAoine, 8am go dtí 8pm

Ló-Ghlao ó Phoblacht na hÉireann 1890 829 121
Ó Thuaisceart Éireann agus as an Ríocht Aontaithe 0870 876 8121

Bosca O.P. 8
Cloich na Coillte
Co. Chorcaí

www.injuriesboard.ie